

МЕДИЧНА КАДЕМІЯ

№ 16 (441)

ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА 1997 РОКУ

30 серпня 2017 року

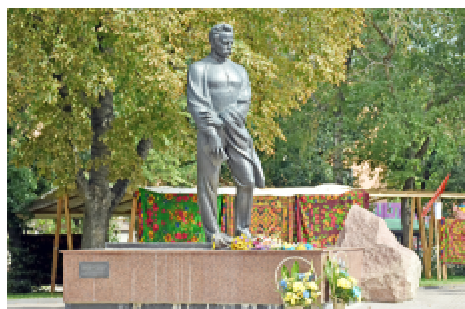
СТРУНИ СЕРЦЯ

СТАРОСТА ГРУПИ

УКРАЇНА

Ти народилася із битв й надій,
Твоя душа духовністю обвита,
Розділили прапор твій
Навпіл барви неба й жита.
Ти винайшла і колесо, і плуг
Й найпершою з усіх спекла хлібину,
Та тебе лихо взяло в круг
Й вітри невдач штовхали в спину.
Була язичницею ти,
Переїняла Христову віру,
До тебе з хлібом йшли свати,
Ти всьому знала ціну й міру.
Ти була знаною в світах,
Всюди гриміла твоя слава,
Та після князя Ярослава
Ти стала, мов підбитий птах.
Героїв, геніїв, святих,
Що ти зродила, — не злічити,
А скільки ж серед них є тих,
Яких ти не зуміла захистити.
Твоя душа для всіх відкрита,
На захід спрямувала хід,
Впродовж віків твоя еліта
Яскравий й там лишала слід.
Знов оповили тебе хмари,
Щоб відвернути їх, — молюсь,
Бо ж розривають тебе чвари,
Як розривали матір-Русь...
Єднаймося ж, як з хатою поріг,
Чи, як в утробі з мамою дитина,
Чи може, як з хурделицею сніг,
Єднайтеся ж, благає Україна!

ІВАНОВІ ФРАНКУ

Вознісся ти над часом і над нами,
До тебе йдуть із квітами й вінками,
Це ж біля тебе влітку й навесні
Звучатимуть і вірші, і пісні.
Каменярем ти був по плоті і по духу,
Тож недаремно зупинився біля «Руху».
І подолавши відстані і час,
Вже в камені вернувся знов до нас.
Це ж ти зумів народу освітити
Шляхи до правди, волі, до освіти.
Засіяне тобою не пропало,
На благодатний ґрунт воно упало.
Тебе цькували і свої, й не раз
І не злічить завданих образ.
З своїм народом в праці був
Й в думках,
Росли мозолі на душі й руках.
Слово твоє неначе «тверда криця»,
Воно у творах, наче сніг, іскриться.
Для нас ти став Мойсеєм і пророком,
Те, що створив, не досягнути оком...
Хоча і душі в нас тепер розкуті,
В одну ж громаду ж досі це не скуті.

Валерій ДІДУХ,
доцент ТДМУ

ЮЛІЯ ВІВСЯНИК: «ВДЯЧНА УНІВЕРСИТЕТУ ЗА МІЦНІ ЗНАННЯ»

Юлія Вівсяник – студентка медичного факультету за спеціальністю «лікувальна справа». Навчається на державній формі навчання і за результатами сесій з першого курсу отримує стипендію. Староста групи.

Цього року Юля вперше виступала на Міжнародному конгресі студентів і молодих вчених, який традиційно наприкінці квітня відбувається на базі навчально-оздоровчого комплексу ТДМУ «Червона калина». Розповідає, що дуже задоволена своєю участю в цьому форумі, де почула багато цікавих виступів і сама мала змогу поділитися результатами досліджень та отримати перший досвід публічних виступів перед великою аудиторією. На конгресі студентка репрезентувала свою наукову роботу з патології «Перебіг процесу перекисного окиснення ліпідів у щурів, які зазнали стресу». Працювала над нею під керівництвом професора кафедри патологічної фізіології ТДМУ, доктора медичних наук Ольги Володимирівни Денефіль. Виступала на секції «експериментальна медицина».

– Підготовці до наукових конференцій сприяє...

– ... участь у студентських наукових гуртках. Цього року ми почали вивчати психіатрію, яка мене дуже зацікавила, відтак стала відвідувати гурток з психіатрії. Разом з керівником гуртка – асистентом кафедри неврології, психіатрії, наркології та медичної психології Володимиром Сергійовичем Білоусом – гуртківці відвідують психоневрологічний диспансер, знайомляться зі специфікою відділень, вивчають історії хвороб пацієнтів. Дуже цікаво. З клінічних дисциплін подобаються також неврологія та дерматовенерологія. На чий користь зроблю вибір, ще не знаю.

– Звідки ви родом? З чого почалося ваше захоплення медициною?

– Я закінчила Тернопільську гімназію ім. І.Франка. Завжди хотіла, щоб моя майбутня робота була пов'язана з людьми. В дитинстві мріяла стати адвокатом. Та коли в старших класах почали вивчати біологію й анатомію людини, зрозуміла, що хочу бути лікарем. Ця мрія зміцніла завдяки розповідям хрещеного батька – хірурга-мамолога. Для мене він великий авторитет. Подавала документи до Тернопільського медуніверситету, а також до медичних вишів у Києві й Вінниці, але навчатися вирішила в ТДМУ, як і мій троюрідний брат Олег. Нині він вже на шостому курсі медичного факультету. Яку професію вибере молодший брат Дмитро – покаже час. Наразі йому лише 11.

Зі вступом до університету розпочався мій шлях у професію. Складний, але ціка-

вий. Досягати успіху на цьому шляху допомагають досвідчені викладачі. Навчання – практично орієнтоване, тобто отримуємо й теоретичні, й практичні знання. Вивчили тему – треба показати набуті знання та вміння на практиці. Так багато краще запам'ятовується.

– «Скажи мені – і я забуду, покажи мені – і я запам'ятаю, дай мені зробити – і я зрозумію», – цей вислів Конфуція може бути ілюстрацією того, як активно студенти ТДМУ опановують медичну науку. З 30 до 15 червня у вас тривала екзаменаційна сесія. Які іспити складали?

– З хірургії, внутрішньої медицини, педіатрії та неврології. Плюс диференційні заліки. Після сесії почалася практика в лікувальних закладах Тернополя, у відділеннях хірургії, терапії, педіатрії та гінекології.

– На дозвілля охоче...

– ... відвідую фітнес-залу й басейн, з друзями зустрічаюся. Фільми, серіали не дивлюся, натомість люблю читати книжки, насамперед класику. Але це влітку. Впродовж же навчального року час є лише на фахову літературу. Вчитися мені подобається. З кожним заняттям хочеться знати більше й більше. Навчання дає можливість розвиватися. Пригадую, на першому курсі здавалося, що, порівняно з іншими студентами, не медиками, маєш більший багаж знань, але згодом ро-

зумієш, що знаєш ще дуже мало. І з'являється ще більша мотивація вчитися. Але важливо правильно розподіляти свій час. Бо коли студенти сидять над підручниками ночами, не висипаються, це шкодить здоров'ю. Успішним лікарем можна стати за умови, що сам будеш здоровим і пацієнти матимуть з кого брати приклад. Тому треба вміти так розподіляти свій час, щоб його вистачало і на навчання, і на відпочинок. Я сама на 1 курсі почасті за сиджувалася над підручниками допізна, але швидко збагнула: треба навчитися зорганізовувати все так, щоб встигати й вчитися, й відпочивати. Я планую свій день. Після занять трохи відпочину та починаю готуватися до занять, щоб лягти спати не пізніше 23 години. Якщо правильно розподілити час – встигаєш все.

– Якою буде ваша майбутня студентська наукова робота?

– На 5 курсі працюватиму над науковою роботою з психіатрії або, можливо, з патології. Організм людини – єдине ціле, в якому будова та функції всіх клітин, тканин, органів і систем органів взаємопов'язані. Про нього майбутній лікар має знати все. Вдячна університету за отримані міцні знання й можливість стати висококваліфікованим фахівцем.

Лідія ХМІЛЯР,
Микола ВАСИЛЕЧКО (фото)

ПІДСУМКИ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ ЗА 2016–2017 НАВЧАЛЬНИЙ РІК І ЗАВДАННЯ НА МАЙБУТНЄ

ЗВІТНА ДОПОВІДЬ РЕКТОРА ТДМУ, ПРОФЕСОРА МИХАЙЛА КОРДИ

Шановні делегати конференції трудового колективу університету, шановні члени вченої ради, шановні колеги!

2016-2017 навчального року в Тернопільському державному медичному університеті реалізували систему заходів, спрямованих на підготовку висококваліфікованих фахівців медичної та фармацевтичної галузі з урахуванням завдань, визначених Законами України «Про вищу освіту» та «Про наукову та науково-технічну діяльність», впроваджували нові підходи до організації освітнього процесу, покращували матеріально-технічну базу університету, зміцнився кадровий склад.

У травні 2017 року університет урочисто відзначив своє 60-річчя, підбив підсумки своєї діяльності за 60 років. Приємно зазначити, що на урочисту академію прибули 18 іноземних делегатів з 8 країн світу, представники Адміністрації Президента України, Кабінету Міністрів, Міністерства освіти і науки, Національної академії наук, Національної академії медичних наук, директори науково-дослідних інститутів, ректори та представники медичних університетів і закладів післядипломної освіти, керівники обласної адміністрації та обласної ради, керівники міста і громадських організацій.

За результатами сертифікаційного аудиту, який провели зовнішні аудитори компанії «Бюро Верітас Сертифікейшн Україна», університет отримав сертифікат міжнародного стандарту ISO 90001:2015 за здійснення освітньої та наукової діяльності відповідно до вимог міжнародних стандартів. Цей сертифікат є міжнародним документом, який підтверджує досягнення університетом високого ступеня якості управління.

На значні досягнення університету вказують провідні місця, які він посів у звітному році в міжнародних незалежних рейтингах. Зокрема, Міжнародний освітній портал «4 International Colleges & Universities» оприлюднив щорічний рейтинг вищих навчальних закладів. Серед 140 українських ВНЗ, які увійшли до нього, ТДМУ посів 7 загальне місце, а серед вищих медичних навчальних закладів МОЗ України — ми на першому місці. Торік наш університет був на тринадцятій позиції, тож упродовж року нам вдалося покращити показники на 6 позиції.

За результатами аналізу британської платформи Similar Web, яка збирає та систематизує дані про кількість і тривалість переглядів веб-сайтів, залученість, переходу з пошукових систем та соцмереж, найбільш відвідуюваною серед усіх українських вишів стала сторінка Тернопільського державного медичного університету з 2,07 млн. переглядів.

Незалежними аналітичними дослідженнями Тернопільський державний медичний університет визнано одним з кращих вищих навчальних закладів України щодо прозорості діяльності. Керівники проекту сприяння академічній доброчесності Strengthening Academic Integrity in Ukraine Project, в якому представлено наш університет серед 10 університетів України, своїм листом визнали роботу в цьому напрямку в нас, як добре організовану.

Значну роботу у звітному році провели щодо покращення організації та матеріально-технічного забезпечення навчального процесу. Зважаючи на сучасні тенденції розвит-

ку освітніх технологій та необхідність покращення практично-орієнтованої підготовки майбутніх лікарів, у звітному році розпочав роботу навчально-практичний центр симуляційного навчання. Центр оснащено сучасними фантомами та манекенами, створено тематичні навчальні зали, дебрифінг-кімнати та комп'ютерний зал для роботи з віртуальними навчальними програмами. 1 лютого 2017 року вже організовано першу навчально-наукову конференцію «Актуальні питання підготовки студентів у центрі симуляційного навчання: досвід та перспективи», на якій обговорено конкретні методики симуляційного навчання, перспективи розвитку симуляційного навчання та його значення у набутті студентами практичних навичок.

Важливим етапом у розвитку університету стало відкриття стоматологічного відділення університетської клініки. У цьому відділенні надають стоматологічні послуги мешканцям міста та області, викладачі займаються клінічною практикою, а студенти вдосконалюють навички як під час практичної частини заняття, так і під час самостійної роботи та виробничої практики.

Для студентів стоматологічного факультету почав діяти ще один фантомний клас, який забезпечить освітній процес кафедр ортопедичної та дитячої стоматології.

Для забезпечення освітнього процесу в звітному році проводили роботи для збільшення аудиторного фонду. В навчальному корпусі № 9 відкрито оновлену лекційну аудиторію, у навчальному корпусі № 2 проводять роботи зі створення нової лекційної аудиторії на 250 місць. Укладено угоду про співпрацю з Тернопільською районною лікарнею, де розташувалися навчальні кімнати кафедри загальної хірургії та кафедри внутрішньої медицини № 1. Нові площі для кафедр терапевтичного профілю отримано також в університетській лікарні.

Освітній процес на всіх кафедрах і факультетах був повністю забезпечений необхідними витратними матеріалами, а також канцелярськими товарами. В літній період у лекційних аудиторіях оновлено мультимедійні проектори, на кафедрах та у відділах — комп'ютерну техніку. Придбано обладнання та предметів довгострокового користування для забезпечення навчального процесу: комп'ютерів та оргтехніки 334 одиниці на суму 3 млн. 884 тис. 600 грн.; лабораторного та медичного обладнання 136 одиниць на суму 4 млн. 853 тис. 300 грн.; підручників для бібліотеки 788 одиниць на суму 1 млн. 956 тис. 400 грн.

Важливою подією став візит до університету Патріарха Української греко-католицької церкви Блаженнішого Святослава Шевчука та його зустріч з працівниками та студентами ТДМУ. Це була історична подія, адже виш вперше приймав Патріарха Української греко-католицької церкви Блаженнішого Святослава.

2016-2017 навчального року значно розширилася міжнародна співпраця. Університет співпрацює з 59 іноземними партнерами з 22 країн світу. За звітний період підписано 14 угод про міжнародну діяльність.

Університет відвідав Надзвичайний та Повноважний посол Соціалістичної Республіки В'єтнам в Україні Нгуєн Мін Чі, Надзвичайний та Повноважний Посол Індії в Україні Манодж Кумар Бхарті, Надзвичай-

ний і Повноважний Посол Ісламської Республіки Пакистан Атар Абас, консул Посольства Арабської Республіки Єгипет Марва Абдалаал Махмуд, почесний консул Республіки Гана Альберт С. Л. Кітчер.

Почесними професорами Тернопільського державного медичного університету імені І.Я. Горбачевського стали президент Університету імені Грента Мак-Юена (Канада) — професор Девід Аткинсон та ректор Державної вищої школи імені Папи Римського Іоанна-Павла II (Польща), професор Джозеф Бергер.

Тернопільський державний медичний університет є учасником міжнародного проекту Erasmus Mundus MEDEA, який фінансує Євросоюз (ЕАЕСА). Завдяки цьому проекту відбулося тривале стажування 5 студентів у медичному університеті Вроцлава, двоє викладачів читали лекції та ще двоє проходили місячне стажування у Вроцлавському медичному університеті. Викладачі університету також пройшли тривале стажування на базі Університету Кардіфа (Великобританія), в університеті Поля Сабатьє у місті Тулуза (Франція) і на базі Інституту ґрунтознавства та рослинництва у відділі біохімії та якості рослин (м. Пулави, Польща).

Спільно з Вищою школою наук про здоров'я «Collegium Nasoviense» університет започаткував програму отримання двох дипломів за першим (бакалаврським) і другим (магістерським) рівнями спеціальності «Медсестринство».

За звітний період розпочато низку міжнародних наукових проектів. Науковці університету на чолі із завідувачем кафедри дитячих хвороб з дитячою хірургією, професором О. Р. Боярчук виграли міжнародний грант на реалізацію проекту «Імплементация моделі поєднання навчання лікарів та громадської настороженості з діагностикою первинних імунодефіцитів у дітей Тернопільської області».

Наші науковці також взяли участь у Програмі транскордонного співробітництва «Польща-Білорусь-Україна-2014-2020». Отримано позитивні рішення на два спільні проекти: «Спільні дії, спрямовані на зниження захворюваності на туберкульоз та зрівнювання доступу до медичних послуг у найбільш маргінальних громадах Польщі, Білорусі та України» і «Стиль життя різних соціальних і професійних груп населення та цивілізаційні загрози здоров'ю у прикордонному регіоні PL-BY-UA».

На базі Тернопільського медичного університету науковці ТДМУ та Вроцлавського медичного університету відкрили Міжнародну пульмонологічну школу «Актуальні питання пульмонології: сучасні підходи до терапії обструкції і таргетної імунотерапії».

Створено лабораторію клінічних та експериментальних досліджень, яка розміщена у цокольному поверсі адміністративного корпусу університету. Планується, що це буде науковий центр для виконання міжнародних проектів. Лабораторія стане базою для новоствореного Науково-дослідного центру з дослідження проблем Лайм-бореліозу, який проводить наукові дослідження з держбюджетної тематики «Вивчення епідеміології, патогенезу і клініки Лайм-бореліозу в ендемічних регіонах України, в тому числі в Тернопільській області, та вдосконалення його діагностики, терапії, реабілітаційних заходів і профілактики».

2016-2017 навчального року частими гостями університету були професори та провідні науковці із Європи та США. Лекції для студентів та викладачів прочитали: старший нейрохірург Міжнародного центру нейрохірургії, член Лондонського Королівського коледжу нейрохірургів та Асоціації нейрохірургів Великобританії Генрі Марш, доцент кафедри інфекційних хвороб Університету Riga Stradins Раймондс Сіманіс (Рига, Латвія); Войцех Барг — професор кафедри фізіології Вроцлавського медичного університету (Вроцлав, Польща); заступник декана хімічного факультету Вроцлавського технічного університету професор Пйотр Млинаж (Польща); проф. М. Калінський — завідувач кафедри прикладних медичних наук Університету Мюррея (штат Кентукі, США); Мохамед Саллах — директор відділу міжнародних відносин Університету Мансури (Мансура, Єгипет); президент Університету імені Грента Мак-Юена доктор Девід Аткинсон (Едмонтон, Канада); завідувач симуляційного центру університету Мак-Юена, консультант з розробки програм симуляційного навчання Колет Фойзі-Дол (Едмонтон, Канада); директор з досліджень та розвитку Chemistry & Industrial Hygiene, Inc, кандидат фізико-математичних, доктор біологічних наук, сертифікований індустріальний гігієніст, дійсний член Товариства токсикології (SOT), голова Міжнародної робочої групи з екологічного здоров'я дітей Андрій Корчевський (США); засновник клініки «Clarkson Sports & Physio Clinic», викладач Школи реабілітаційної медицини Рената Роман (Торонто, Канада); професори університету Ферфілд Кетрін Нантц і Девід Шлімідт (штат Коннектикут, США).

На запрошення університету лекції для студентів і викладачів прочитали: директор Інституту серця при МОЗ України Борис Тодуров, відомий пластичний і реконструктивний хірург, керівник медичного центру «Клініка Доктора Валіхновського» Ростислав Валіхновський, завідувач відділу регуляції проліферації клітин та апоптозу Інституту біології клітини НАН України, член кореспондент НАН України Ростислав Стойка.

Водночас наші викладачі читали лекції у Вроцлавському медичному університеті, Державній вищій школі імені Папи Римського Іоанна-Павла II (Біла Підляська, Польща), університеті у Бельсько-Бялій (Польща).

(Продовження на стор. 3)

Редактор **Г. ШОТ**
Творчий колектив: **Л. ЛУКАЩУК,**
Л. ХМІЛЯР,
М. ВАСИЛЕЧКО
Комп'ютерний набір і верстка:
Р. ГУМЕНЮК

Адреса редакції:
46001,
м. Тернопіль,
майдан Воли, 1,
тел. **52-80-09; 43-49-56**
E-mail hazeta.univer@gmail.com

Засновники:
ДВНЗ «Тернопільський
державний медичний
університет»,
ім. І.Я. Горбачевського МОЗ України,
управління охорони здоров'я
облдержадміністрації

Видавець:
ДВНЗ «Тернопільський
державний медичний
університет»,
ім. І.Я. Горбачевського
МОЗ України
Індекс **23292**

За точність
викладених фактів
відповідає автор.
Редакція не завжди
поділяє позицію
авторів публікацій.

Рєєстраційне свідоцтво
ТР № 300 від 19.12.2000,
видане
управлінням у справах
преси та інформації
облдержадміністрації

Газета виходить
двічі на місяць
українською мовою.
Обсяг — 3,33 друк. арк.
Наклад — 1000 прим.
Замовлення № 168

Газету набрано, зверстано,
віддруковано у Тернопільському
державному університеті
ім. І.Я. Горбачевського.
46001, м. Тернопіль,
майдан Воли, 1.

ПІДСУМКИ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ ЗА 2016-2017 НАВЧАЛЬНИЙ РІК І ЗАВДАННЯ НА МАЙБУТНЄ

(Продовження. Поч на стор. 2)

Важливою подією для університету стало проведення в ТДМУ круглого столу Комітету Верховної ради України з питань охорони здоров'я «Законодавчі ініціативи в охороні здоров'я – ключ до побудови нової національної системи охорони здоров'я України» під головуванням голови комітету Ольги Богомолець. У заході взяли участь члени профільного парламентського комітету, представники Міністерства охорони здоров'я України, міжнародних організацій, депутати різних рівнів, заступники голів обласних державних адміністрацій, ректори вищих медичних навчальних закладів України, керівники управлінь охорони здоров'я.

З березня 2017 року університет з робочим візитом відвідала виконувач обов'язків міністра охорони здоров'я України Уляна Супрун. Вона відвідала навчальні приміщення університету та провела зустріч зі студентами й сімейними лікарями. Під час зустрічі було доведено основні постулати реформ системи охорони здоров'я України.

З робочим візитом у весняному семестрі звітного навчального року університет відвідали заступники Міністра охорони здоров'я України Олександр Лінчевський та Роман Ілік. Вони провели зустріч зі студентами та обговорили питання, що стосуються покращення підготовки в Україні лікарів на додипломному рівні й особливостей реформування первинної ланки медичної допомоги.

У звітному році університет також відвідав заступник міністра освіти України Роман Грєба з керівниками деяких департаментів Міністерства. Учасники делегації високо оцінили рівень навчально-методичного та матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу нашого університету.

18-19 травня 2017 року на базі НОК «Червона калина» відбулася чергова XIV Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю «Сучасні підходи до вищої медичної освіти в Україні», присвячена 60-річчю ТДМУ. Очолював роботу конференції заступник міністра охорони здоров'я України Олександр Лінчевський. У роботі конференції взяли участь представники МОЗ України, ректори, проректори з науково-педагогічної роботи, проректори (декани) з міжнародних зв'язків вищих навчальних закладів та закладів післядипломної освіти, представники ради молодих вчених при МОЗ України, директори медичних коледжів та медичних училищ. Під час роботи конференції були обговорені актуальні питання реформування вищої медичної освіти, запровадження стандартів підготовки фахівців за спеціальностями галузі знань 22 «Охорона здоров'я», питання організації освітнього процесу у ВНЗ МОЗ України в умовах реформування системи охорони здоров'я в Україні.

У лютому 2017 року університет разом із Всеукраїнською радою реанімації та екстреної медичної допомоги провів Всеукраїнський зимовий чемпіонат бригад екстреної медичної допомоги «Кременецькі медичні ралі-2017». У чемпіонаті взяли участь 18 українських команд, а також іноземні команди з міст Каунас (Литва), Краків (Республіка Польща), Бельсько-Бяла (Республіка Польща).

Студентська команда ТДМУ, член молодіжної організації Всеукраїнської ради реанімації, під керівництвом завідувача кафедри медицини катастроф і військової медицини проф. А. А. Гудими стала переможцем міжнародного конкурсу змагань із симуляційної медицини, який відбувся у Люблінському медичному університеті (Польща). Крім того, команда нашого університету виборала абсолютну першість у Всеукраїнських змаганнях бригад екстреної медичної допомоги з міжнародною участю «Сумські медичні ралі-2017».

За значний внесок у розвиток вищої медичної освіти й охорону здоров'я, підготовку

висококваліфікованих лікарських і науково-педагогічних кадрів університет нагороджено медаллю Національної академії медичних наук України, яку під час урочистої академії святкування 60-річчя університету вручив президент НАМН України Віталій Цимбалюк.

У звітному році вперше в історії університету його працівник, завідувач кафедри інфекційних хвороб з епідеміологією, шкірними та венеричними хворобами професор Михайло Андрейчин був обраний академіком Національної академії медичних наук України, звання заслуженого діяча науки і техніки України присвоєно проф. Михайлу Корді та проф. Івану Кліщу, заслуженого працівника освіти України – проф. Михайлу Гнатюку, заслуженого працівника охорони здоров'я України – проф. Степану Запорожану.

У звітному періоді значні здобутки були і в гуманітарній місії університету. Як студенти, так і співробітники університету провели понад сорок добровільних заходів, більшість яких була спрямована на допомогу українським воїнам і мешканцям Донецької та Луганської областей.

Університет гідно представив свої здобутки під час презентації Тернопільщини «Благословенне Тернопілля». Представники уряду, а також іноземні делегації високо оцінили діяльність університету та зацікавилися співпрацею з ТДМУ.

Також студенти організували великодітні вівання з врученням подарунків дітям з церебральним паралічем, провели акцію до Всесвітнього дня боротьби з туберкульозом, з ВІЛ/СНІДом, тютюнокурінням, цукровим діабетом, гіпертонією. Вони організували добровільний концерт для онкохворих дітей, благодійні ярмарки.

Студенти університету втретє стали переможцями проекту «Студентська доба», який проводився серед усіх вищих навчальних закладів Тернопільщини.

Багато добровільних заходів провели члени науково-краєзнавчої студії «Терполяни» під керівництвом доцента Леоніда Кравчука та загальноуніверситетський волонтерський рух «MISERICORDIA» під керівництвом доцента Тараса Кадобного.

Важливу благодійну місію проводить колектив хору ТДМУ, який надає гуманітарну допомогу Тернопільському хоспісу, гематологічному відділенню Тернопільської міської дитячої лікарні, добродію фонду «Карітас» тощо.

2016-2017 навчального року активізувалася добродію діяльність іноземних студентів. Так, спільнота нігерійських студентів опікувалася дітьми з ДЦП Центру соціальної та психологічної реабілітації дітей, студенти долучилися до акції «Миколай про тебе не забуде», студенти з Польщі до Дня Миколая організували театралізоване дійство у Петриківському обласному будинку-інтернаті та вручили подарунки.

Іноземні студенти представили свою добродію діяльність у Тернопільській міській раді, створивши громадську організацію «Medicare and Social Welfare Initiative» (MEDCASOWI). Вони тісно співпрацювали з благодійним фондом «Карітас».

У звітному році відбулося чимало культурно-мистецьких заходів, літературних та творчих вечорів, спортивних змагань, які студенти та співробітники присвятили 60-річчю університету. Значно активізувалася робота бібліотеки, яка стала центром культурно-освітнього виховання молоді.

26 червня 2017 року в палаці культури «Березиль» відбулося урочисте засідання вченої ради, приурочене 57-му випуску лікарів медичного факультету, 9-му випуску лікарів стоматологічного факультету, 13 випуску провзорів, 2 випуску фахівців із фізичної реабілітації за спеціальністю «Здоров'я людини», випуску медичних сестер, медичних сестер-бакалаврів, медичних сестер-магістрів ДВНЗ «Тернопільсь-

кий державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України».

П'ятеро співробітників університету, які були мобілізовані та проходили службу в зоні проведення Антитерористичної операції, повернулися додому й надалі працюють в університеті. У зоні проведення бойових дій продовжує перебувати асистент кафедри мікробіології, вірусології та імунології Микола Винничук – капітан медичної служби, який виконує обов'язки начальника медичної служби артилерійської групи «Луганськ» і є начальником медичного пункту 1-го артилерійського дивізіону 44-ї окремої артилерійської бригади.

Указом Президента України доцента кафедри онкології, променевої діагностики і терапії та радіаційної медицини капітана медичної служби Мирослава Домбровича за особистий внесок у зміцнення обороноздатності Української держави, мужність, самовідданість і високий професіоналізм, виявлені під час бойових дій та при виконанні службових обов'язків, нагороджено орденом Данила Галицького.

За активну громадську позицію, мужність, патріотизм, проявлені під час проходження служби у зоні АТО, Володимир Марховський, Андрій Галаван, Ігор Форисюк, Мирослав Домбрович, Ігор Кулянда та Микола Винничук нагороджені відзнаками та цінними подарунками Голови Верховної Ради України.

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА РОБОТА

2016-2017 навчального року в університеті розпочалася підготовка фахівців із вищою освітою за спеціальностями галузі знань «Охорона здоров'я». Відповідно університет ліцензував підготовку бакалаврів за спеціальностями «Медсестринство», «Фізична реабілітація»; магістрів за спеціальностями «Медицина», «Стоматологія», «Фармація», «Фізична реабілітація», «Медсестринство»; докторів філософії (третій освітньо-науковий рівень) за спеціальностями «Медицина», «Стоматологія» та за спеціальністю галузі знань «Біологія» – «Біологія».

У звітному році вперше, відповідно до «Умов прийому на навчання до вищих навчальних закладів України в 2016 році», затверджених наказом МОН України від 15 жовтня 2015 року № 1085, набір іноземних студентів проводився додатково у січні-лютому 2017 року. Останнє дозволило університету додатково збільшити контингент іноземних студентів на понад 100 осіб.

Відповідно до типових навчальних планів, затверджених МОЗ України, підготовлено та затверджено рішенням вченої ради навчальний план підготовки магістрів і бакалаврів 2016 року вступу. На основі типових освітніх програм кафедри з використанням компетентного підходу розробили робочі програми та навчально-методичні матеріали для підготовки фахівців за новими спеціальностями.

Навчальний відділ на 2017-2018 навчальний рік розробив робочі навчальні плани для всіх спеціальностей та затвердив на засіданні вченої ради ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського МОЗ України» 25.04.2017 року, протокол № 14.

Освітній процес в університеті забезпечують 57 кафедр. На виконання рішення вченої ради проведено реорганізацію кафедри клініко-лабораторної діагностики та кафедри функціональної діагностики та клінічної патфізіології і на їх основі створено кафедру функціональної та лабораторної діагностики, реорганізовано кафедру медичної біоетики та деонтології. Викладання дисципліни «Безпека життєдіяльності. Основи біоетики та біобезпеки» переведено на кафедру фізіології, яку перейменовано у кафедру фізіології з основами біоетики та біобезпеки.

Для покращення підготовки фахівців за другим (магістерським) рівнем зі спеціальностей галузі знань «Охорона здоров'я» кафедру неврології, психіатрії, наркології та медичної психології реорганізовано в кафедру неврології та кафедру психіатрії, наркології та медичної психології.

У звітному навчальному році згідно з планом підвищення педагогічної кваліфікації курси пройшли 55 осіб. 11 науково-педагогічних працівників пройшли курси первинного навчання на базі факультету підвищення кваліфікації Національного медичного університету імені О. О. Богомольця. Приємно зазначити, що за звітний період значно активізувалося міжнародне стажування викладачів в університетах-партнерах. 46 викладачів університету навчалися педагогічності майстерності в університетах Польщі, Словаччини, Білорусі, Канади, США, Франції, Англії, Італії, Греції, Грузії.

У звітному році запроваджено низку освітніх програм на післядипломній підготовці лікарів. Запроваджено курси тематичного удосконалення «Актуальні питання сучасного медсестринства», «Ендокринна патологія в акушерстві і гінекології», «Біостатистика в практичній діяльності лікарів», для лікарів-стоматологів передатестаційний цикл з терапевтичної стоматології. На кафедрі хірургії ННІ ПО, акушерства та гінекології ННІ ПО та при спеціалізації з організації та управління охороною здоров'я для лікарів-курсантів запроваджено розділи дистанційного навчання.

На виконання рішення вченої ради з дисциплін питання, які входять до структури екзамнаційного буклета «Крок-1,2», проводилося передекзамнаційне тестування, що сприяло покращенню підготовки студентів до ліцензійних інтегрованих іспитів.

2017 року університет уперше провів набір на основі бакалаврського рівня для підготовки фахівців за спеціальністю «Фізична терапія, ерготерапія», спеціалізації «Фізична терапія» на другому (магістерському) рівні вищої освіти. Навчання майбутніх фізичних терапевтів розпочнеться вже з першого весняна.

Важливим завданням на наступний 2017-2018 навчальний рік є розширення провадження освітньої діяльності зі спеціальностей галузі знань «Охорона здоров'я». Університет уже подав заявки на ліцензування підготовки фахівців на бакалаврському та магістерському рівнях за спеціальністю «Громадське здоров'я», а також ми вже отримали ліцензію на підготовку фахівців на третьому освітньо-науковому рівні за спеціальністю «Педіатрія».

Вже другий рік поспіль університет активно збільшує бібліотечний фонд навчальної літератури. За звітний період закуплено понад 5000 навчальних підручників і посібників на суму майже 2 млн. гривень.

Задля покращення підготовки майбутніх лікарів вчена рада від 25 квітня 2017 року прийняла рішення щодо доповнення матеріалів підготовки до практичних занять даними клінічних протоколів і стандартів діагностики та лікування. Циклові методичні комісії з терапевтичних, хірургічних дисциплін визначили клінічні протоколи та їхні складові, що впроваджуватимуть у навчальний процес. На виконання прийнятих рішень кафедри доповнили матеріали підготовки до практичних занять даними клінічних протоколів.

Усі кафедри оновили робочі програми та навчально-методичні матеріали і розмістили у кафедральній базі СДО «Moodle». Для студентів I і II курсів, які навчаються за спеціальностями галузі знань «Охорона здоров'я», методичні вказівки розроблено на основі компетентного підходу, відповідно до рекомендацій ЦМК МОЗ України.

(Продовження на стор. 4)

ПІДСУМКИ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ ЗА 2016–2017 НАВЧАЛЬНИЙ РІК І ЗАВДАННЯ НА МАЙБУТНЄ

(Продовження. Поч на стор. 2-3)

Центральна методична комісія прийняла рішення щодо нових підходів до навчання в інтернатурі. При цьому враховувалося те, що ліцензійний інтегрований іспит «Крок-3» для лікарів усіх спеціальностей напрямку «Лікувальна справа» базується на невідкладних станах у медицині. Отже, протягом першого місяця навчання на очному циклі в інтернатурі для лікарів-інтернів першого року буде проведений модуль з основних розділів медицини невідкладних станів, який закінчується складанням підсумкового контролю. Лише після успішного засвоєння знань і складання підсумкового контролю лікарі-інтерни будуть допущені до навчання на профільних кафедрах за спеціальностями. Співробітники кафедр ННІ ПО для кращого засвоєння лікарями-інтернами знань підготували навчальний посібник «Екстрена та невідкладна медична допомога».

З метою покращення якості управління освітнім процесом в університеті запроваджено міжнародні стандарти ISO 9001:2015. На кожній кафедрі визначені відповідальні особи, які пройшли відповідну теоретичну підготовку, оновлено кафедральну документацію. Введено в роботу кафедр нові форми документів: журнал взаємовідвідування; журнал контрольних відвідувань; звіт про виконання педагогічного навантаження за рік; звіт про виконання педагогічного навантаження за семестр; розрахункове педагогічне навантаження; індивідуальний план роботи викладача; індивідуальний план роботи завідувача кафедри.

Важливою складовою освітнього процесу в університеті є складання ліцензійних інтегрованих іспитів «Крок-1, 2, 3».

Студенти медичного факультету 2017 року склали «Крок-2» з результатом 78,0%, що є одним з кращих показників серед медичних вишів України. Випускники стоматологічного факультету склали «Крок-2» з результатом – 74,7 %, торік – 74,3 %. Випускники фармацевтичного факультету 2017 року склали «Крок-2» із середнім результатом 80,2 %, що є найкращим в Україні.

Ліцензійний інтегрований іспит «Крок-1», який засвідчує рівень теоретичної фундаментальної підготовки, студенти медичного факультету склали з результатом 72 %, стоматологічного – 62 %, фармацевтичного – 64,1 %.

Відсоток правильних відповідей при складанні «Крок-3» лікарями-інтернами ННІ ПО із загальної лікарської підготовки 2017 року становить 83,9 %, при результаті 80,9 % – торік.

2016-2017 навчального року студенти університету вибороли 10 призових місць на Всеукраїнських предметних олімпіадах. Серед призових місць 4 перших, 3 других і 3 третіх місця. Необхідно відзначити кафедри фармакології, онкології, променевої діагностики та радіаційної медицини, анатомії людини, патологічної анатомії із секційним курсом та судовою медициною, які найкраще підготували студентів до предметних олімпіад і здобули на II Всеукраїнському етапі перші місця.

На виконання наказу МОН України від 22.06.2016 року № 701 «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 12 травня 2015 року № 525» в університеті рішенням вченої ради від 14.12.2016 року, протокол № 7 затверджено «Положення про порядок замовлення, друку, видачі та обліку документів про вищу освіту державного зразка та академічних довідок у ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України». Усі випускники 2017 року отримали дипломи вже нового зразка та «Додаток до диплома європейського зразка» DIPLOMA SUPPLEMENT.

Важливе значення в якійсній підготовці

лікарів займає практична підготовка, адже всі навички, які внесені у стандарт освітньої програми, студент має вміти бездоганно виконати на практиці. Відповідно до сучасних вимог стандартів освітньо-професійної програми переглянуто матрикули практичних навичок, внесено зміни та доповнення.

У звітному році став до ладу Навчально-практичний центр симуляційного навчання, який розташований у навчальному корпусі № 9. Навчальний відділ склав розклад проведення кафедральних занять у центрі. Окрім практичних занять студентів, цей Центр використовував також для відпрацювання практичних навичок лікарі-інтерни та лікарі-курсанти. Структурованість навчальних аудиторій дозволяє відпрацьовувати на фантомах практичну частину більшості навичок, передбачених стандартом підготовки лікарів. Результати запровадження в університеті симуляційного навчання були обговорені під час навчально-наукової конференції «Актуальні питання підготовки студентів у центрі симуляційного навчання: досвід і перспективи», яка відбулася 1 лютого 2017 року.

Симуляційний центр став основною базою для проведення об'єктивного структурованого клінічного іспиту.

Для покращення практичної підготовки студентів стоматологічного факультету стали до ладу два навчально-практичні центри, які оснащені сучасними стоматологічними манекенами та забезпечують можливості відпрацювання студентами основних практичних навичок.

У звітному році для забезпечення симуляційного навчання закуплено стоматологічні манекени, аускультативний тренажер, манекен модель-імітатор положів, модель-тренажер для проведення плевральної пункції, неонатальний манекен пологів з новонародженим, навчальні моделі для проведення ін'єкцій, гінекологічного обстеження, проведення конікотомії, плевральної пункції, манекени офтальмологічні та отоскопічні тощо. Всього закуплено обладнання на суму майже два мільйони гривень. У літній період оголошено новий тендер на придбання манекенів і тренажерів для симуляційного центру.

Для удосконалення освітнього процесу продовжувалося матеріально-технічне оснащення кафедр, навчальних і наукових лабораторій сучасним лабораторним, комп'ютерним обладнанням, оргтехнікою. Закуплено 10 інтерактивних дошок, 273 комп'ютери, 15 мультимедійних проекторів, 110 відеосистем, 55 принтерів, 25 відеокамер для мікроскопів, 4 кольорові принтери, 10 мікрокомп'ютерів для інтраоральних відеокамер.

Нове навчальне обладнання закуплено для кафедр: функціональної та лабораторної діагностики, інфекційних хвороб, гістології, патологічної анатомії з секційним курсом та судовою медициною, інфекційних хвороб з епідеміологією, шкірними та венеричними хворобами, дитячих хвороб з дитячою хірургією, педіатрії №2, первинної медико-санітарної допомоги та загальної практики сімейної, педіатрії ННІ ПО, невідкладної та екстреної медичної допомоги, оториноларингології, офтальмології та нейрохірургії, хірургії №1 з урологією та малоінвазивною хірургією імені професора Л.Я. Ковальчука, фармакогнозії з медичною ботанікою, фармакології з клінічною фармакологією.

Навчальний центр малоінвазивних оперативних втручань, переведено у значно більшій відремонтовані приміщення віварію, є тут операційний зал, тренажерна зала на 10 робочих місць, навчальна кімната, кабінет викладачів. Для центру придбано новий лапароскопічний інструментарій.

Для покращення підготовки фахівців за спеціальністю «Фізична терапія, ерготерапія» закуплено 220 одиниць обладнання та інвентарю на суму понад 200 тис. грн. Кафедра фізичної

реабілітації, здоров'я людини та фізичного виховання отримала велоергометр вертикальний, платформу «Реабілітація та здоров'я» Thera-Band, тренажери для кисті тощо.

Для кафедри анатомії людини закуплено два сенсорних столи, які дозволяють вивчати особливості будови ділянок тіла людини, органів, їхню синтопію, скелетотопію та голотопію.

Для стоматологічного відділу закуплено панорамний рентген-апарат Panorama, інтраоральний дентальний рентген-апарат, 10 інтраоральних відеокамер, які поєднані з мікрокомп'ютером. На робочих місцях, при стоматологічних установах на кафедрі терапевтичної стоматології вже встановлено 3 інтраоральні камери, ортопедичної стоматології – 2 камери, дитячої стоматології – 2 камери та одна – на кафедрі хірургічної стоматології. Закуплено стоматологічний інструментарій.

Усі кафедри фармацевтичного факультету забезпечено новими меблями та допоміжним навчальним обладнанням. Навчальні лабораторії оснащені новим посудом, придбано необхідні розхідні матеріали для якісного проведення практичних занять.

Для покращення системи внутрішнього забезпечення якості освіти реорганізовано у відділ. Цей підрозділ проводить постійний моніторинг освітнього процесу шляхом анкетування студентів, випускників, лікарів-інтернів і курсантів, організовує підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, щорічний перегляд освітніх програм, а також методичний супровід дотримання підрозділами університету системи управління якістю.

МЕДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Навчання студентів медичного факультету здійснювалося за типовими навчальними планами, затвердженими для спеціальностей «Медицина», «Лікувальна справа», «Медико-профілактична справа», «Фізична реабілітація», «Здоров'я людини», «Біологія». На факультеті у звітному році навчалось 395 студентів за спеціальністю «Медицина», 1953 студенти – за спеціальністю «Лікувальна справа», 59 студентів – за спеціальністю «Медико-профілактична справа», 16 студентів – за спеціальністю «Фізична реабілітація», 56 студентів – за спеціальністю «Здоров'я людини» та 6 студентів – за спеціальністю «Біологія», всього 2485 студентів. Професорсько-викладацький склад налічує 410 викладачів, з них 76 докторів наук, 63 професори, 302 кандидати наук, 176 доцентів, 3 старших наукових співробітники. Серед викладачів факультету: один – заслужений лікар України, один – заслужений винахідник України, один – заслужений працівник освіти України, один – заслужений працівник охорони здоров'я України, чотири – відмінники освіти України, сім – заслужених діячів науки і техніки України, один – лауреат Державної премії України. Завідувача кафедри інфекційних хвороб з епідеміологією, шкірними та венеричними хворобами, професора М. А. Андрейчина обрано дійсним членом (академіком) Національної академії медичних наук України.

Навчання на всіх курсах та за всіма спеціальностями здійснювалося на базі кафедр, які входять до складу чотирьох навчально-наукових інститутів, та 18 клінічних кафедр.

Відповідно до рішення Міністерства освіти і науки України (Протокол № 49/1 від 21 квітня 2017 року) вперше проведено ліцензування спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія» галузі знань «Охорона здоров'я» за другим (магістерським рівнем). Підготовлено та подано в Міністерство освіти і науки України ліцензійні справи щодо розширення провадження освітньої діяльності за спеціальністю 229 «Громадське здоров'я» галузі знань «Охорона здоров'я» за першим (ба-

калаврським) і другим (магістерським) рівнями вищої освіти.

Відповідно до рішення вченої ради медичного факультету впродовж навчального року на всіх кафедрах активно проводили підготовку студентів до ліцензійних іспитів «Крок-1», «Крок-2», екзаменаційного тесту з клінічних дисциплін IFOM (International Foundations of Medicine – «Міжнародні основи медицини»). Підготовлено варіанти тестових завдань для тренінгу з субтем: з біології, біохімії, гістології, нормальної анатомії, нормальної фізіології, патологічної анатомії, патологічної фізіології, мікробіології, фармакології, педіатрії, гігієни, соціальної медицини та організації охорони здоров'я. Проводили начитку лекцій із зазначених дисциплін.

Для підвищення ефективності підготовки студентів та якості проведення практичних занять на кафедрі загальної гігієни та екології впроваджено у навчальний процес 9 віртуальних комп'ютерних програм і подано макети 4 програм, створено відеотеку навчальних і науково-популярних відеофільмів. Кафедру оснащено новими приладами:

- солемір TDS,
- міні-інфрачервоний термометр GT-810,
- нітратомір «SOEKC»,
- ростомір,
- ваги,
- мікрометр,
- барометр,
- спиртові кімнатні термометри.

На кафедрі фармакології при виконанні практичної частини заняття під контролем викладача широко використовують інтерактивні дошки для виписування рецептів на програмні лікарські засоби всіма студентами групи, демонструють необхідні методичні матеріали, відеофільми, віртуальні програми.

Для підвищення ефективності підготовки студентів та якості проведення практичних занять для кафедри анатомії людини придбано 2 інтерактивні сенсорні столи. Для демонстрації використовують 4 ліцензійні 3D-програми з основних розділів анатомії. Також для кафедри придбано 10 муляжів скелетів людини. За звітний період оновлено інтер'єр кафедри анатомії людини, проведено косметичний ремонт, виготовлено сучасні інформаційні стенди.

2016-2017 навчального року збільшили навчальні площі кафедри гістології та ембріології. Додатково кафедра оснащена якісними меблями, а навчальні кімнати – відеосистемами та новими мікроскопами. На кафедрі в навчальних кімнатах кожне робоче місце викладача обладнане відеосистемою (мікроскоп, відеокамера, телевізор, комп'ютер), за допомогою якої студентам демонструють гістологічні препарати, відеофільми. Для покращення засвоєння студентами практичних навичок викладачі кафедри створили навчальні відеофільми гістологічних препаратів. Також на кафедрі відремонтовано приміщення та проведено модернізацію електронного мікроскопа EM-100LM. Широко використовують модернізований ультрамікроскоп УМПТ-7, на якому встановлено програмне управління та відеосистему контролю якості виготовлення зрізів.

На кафедрі патологічної анатомії із секційним курсом та судовою медициною оновлено мікроскопи, навчальні кімнати додатково оснащені трьома комп'ютерами та двома відеосистемами. Оновлено 4 інформаційні стенди для студентів з навчальними планами та програмами. На кафедрі відновлено роботу патогістологічної лабораторії, яка оснащена новою витяжною шафою, придбано 3 нові біокулярні мікроскопи та тринокулярний мікроскоп SEO 07-16 з камерою, програмою обробки зображень та можливістю проводити поляризаційну мікроскопію.

(Продовження на стор. 5)

ПІДСУМКИ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ ЗА 2016-2017 НАВЧАЛЬНИЙ РІК І ЗАВДАННЯ НА МАЙБУТНЄ

(Продовження. Поч на стор. 2-4)

Співробітники освоїли нові методику – імунологічної діагностики маркерів апоптозу bcl-2 та поляризаційної мікроскопії. В рамках святкування 60-річчя ТДМУ на кафедрі впродовж березня-травня відбувалася виставка художніх робіт професора Я. Боднара.

На кафедрі патологіології закуплено відеосистеми та біокулярні мікроскопи.

На кафедрі функціональної діагностики закуплено аудіометр «AUDITUS-A1», імпедансний аудіометр AT235. Також завдяки гуманітарній допомозі кафедра отримала УЗД-апарат. Працівники кафедри проводять дослідження для практичної охорони здоров'я з електрокардіографії, холтеровського моніторингу ЕКГ, добового моніторингу артеріального тиску, електроенцефалографії, дослідження функції зовнішнього дихання, тональну аудіометрію і тимпанометрію, ультразвукове дослідження серця і внутрішніх органів.

Колектив кафедри невідкладної та екстреної медичної допомоги провів щорічні обласні змагання бригад екстреної медичної допомоги.

На базі НОК «Червона калина» колектив кафедри медицини катастроф та військової медицини провів перший Всеукраїнський чемпіонат з домедичної допомоги серед студентів медичних вишів під гаслом «Знай! Вмій! Врятуй!». У лютому 2017 року спільно з МОЗ України проведено Всеукраїнський зимовий чемпіонат бригад екстреної медичної допомоги «Кременецькі медичні ралі-2017».

На базі Центру симуляційного навчання кафедра медицини катастроф і військової медицини підготувала команду студентів для участі в олімпіаді з екстреної медичної допомоги. Ця команда виступила у Люблінському медичному університеті й у своїй номінації посіла I місце та посіла I місце у змаганнях команд екстреної медичної допомоги, які проходили у м. Суми.

Деканат факультету разом із навчальним відділом налагодив роботу студентів II-VI курсів у Центрі симуляційного навчання.

У звітному році вперше на базі Центру симуляційного навчання студенти 3, 4 і 5 курсів медичного факультету склали ОСКІ.

У звітному році вперше до проведення навчальних зборів зі студентами – майбутніми офіцерами запасу була залучена артилерійська бригада, яка дислокується у Тернополі. Традиційно в урочистій обстановці відбулося прийняття військової присяги.

Викладачі та студенти медичного факультету – активні учасники міжнародних конгресів, форумів, переможці різноманітних конкурсів та олімпіад.

На базі кафедр анатомії людини, патологічної анатомії із секційним курсом та судової медицини, онкології, променевої діагностики і терапії та радіаційної медицини проведено II (заключний) етап Всеукраїнської студентської олімпіади з навчальних дисциплін анатомія людини, патоморфологія, онкологія.

Студенти факультету стали переможцями 9 предметних Всеукраїнських олімпіад. Перше місце здобули з анатомії людини, патоморфології, онкології, фармакології, друге місце – з інфекційних хвороб, нормальної фізіології, психіатрії та наркології, третє місце – з гістології, цитології та ембріології, латинської мови та медичної термінології.

2017 року медичний факультет зі спеціальності «Лікувальна справа» закінчили 283 вітчизняні студенти, з них – 113 навчалися на контрактних засадах, а 170 – за державним замовленням, та 10 студентів зі спеціальності «Здоров'я людини». Випускники спеціальності «Лікувальна справа» успішно склали «Крок-2», зайнявши 2-ге місце в Україні, з результатом середньої відсоток правильних відпові-

дей 79,9 %. Не склало «Крок-2» 6 студентів шостого курсу.

Усі випускники склали державні іспити, чотири з них отримали диплом з відзнакою. Вже традиційно посвята у студенти-медики відбувалася з врученням першокурсникам матрикулів, а випускники факультету урочисто отримували дипломи.

ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

За звітний рік на фармацевтичному факультеті ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України» відбулося два випуски спеціалістів фармацевтичної галузі. Наразі на факультеті навчається понад 650 студентів.

Основною базою факультету є навчальний корпус за адресою вул. Руська, 36. У звітному році закінчено ремонт його фасаду, проведено реконструкцію внутрішнього дворика. Тепер ця споруда є окрасою не лише університету, а й міста Тернополя.

У складі факультету функціонує п'ять кафедр, чотири з яких є випусковими – загальної хімії, фармакогнозії з медичною ботанікою, клінічної фармації, фармацевтичної хімії, управління та економіки фармації з технологією ліків.

Навчальний процес на кафедрах забезпечують 48 викладачів, усі вони мають науковий ступінь. Серед викладачів факультету – 4 доктори та 44 кандидати наук (у тому числі 2 доктори та 22 кандидати фармацевтичних наук). Наведені показники є найкращими в Україні серед усіх фармацевтичних факультетів.

Для публікацій результатів наукових досліджень викладачів факультету в університеті видають журнали «Фармацевтичний часопис» та «Медична та клінічна хімія», які ввійшли до затвердженого ДАК України переліку видань з фармацевтичних наук.

Викладачі факультету активно працюють за різними науковими напрямками, що підтверджується численними публікаціями у фахових виданнях відповідного профілю, в тому числі тих, які цитують провідні наукометричні бази.

Кафедри факультету провели VI науково-практичну конференцію з міжнародною участю «Науково-технічний прогрес і оптимізація технологічних процесів створення лікарських препаратів». У роботі цього заходу взяли участь 197 учасників, серед яких 99 представників з 13 навчальних закладів і наукових установ Вінниці, Дніпра, Запоріжжя, Івано-Франківська, Львова, Києва, Краматорська (Донецький медичний університет), Чернівців. Окрім наукових питань, учасники конференції обговорювали перспективи розвитку фармацевтичної освіти на додипломному та післядипломному рівнях, а також низку актуальних питань взаємодії профільних кафедр із структурами фармацевтичної галузі.

Факультет підтримує своє реноме й на міжнародному рівні. Так, асистент кафедри фармакогнозії з медичною ботанікою, канд. фармац. наук Соломія Козачок, яка раніше стажувалася на базі університету Поля Сабатьє (Франція) у рамках postPhD-програми проекту Erasmus Mundus MEDEA, перебувала на піврічному стажуванні у відділі біохімії та якості рослин Інституту ґрунтознавства та рослинництва (м. Пулави, Польща). Вже впродовж чотирьох років доцент кафедри фармацевтичної хімії, заступник декана фармацевтичного факультету Лілія Логойда бере участь у міжнародній конференції-виставці «DUPHAT», яка щорічно відбувається в ОАЕ, м. Дубай. Цього року представлені від факультету доповідь і постер були відзначені дипломами. Крім того, доц. Л. Логойда в рамках конференції взяла участь у тренінгу «Validation of Analytical and Bioanalytical Methods».

Викладачі факультету брали участь в тренінгах, що стосуються навчання педагогічного лідерства, тренінгах провідних виробників аналітичного обладнання. Також науковці факультету брали участь у міжнародних симпозиумах і конференціях, що відбувалися у Чехії, Польщі.

Представники факультету взяли участь у роботі «круглого» столу «Пріоритетні напрями співробітництва» у фармацевтичній галузі, що відбувся на базі провідного вітчизняного виробника лікарських засобів ПАТ «Фармак». Разом з керівництвом фармацевтичної компанії були обговорені питання можливості проведення на базі Тернопільського державного медичного університету постмаркетингового клінічного та інформаційного супроводу лікарських препаратів, проведення доклінічних досліджень, підготовки наукових кадрів тощо.

У грудні 2016 року делегація факультету разом з деканом доц. Д. Б. Коробком відвідала деякі навчальні заклади Єгипту з метою популяризації ТДМУ та розширення міжнародної співпраці. Було підписано угоду з університетом Мансура (Єгипет) про можливість спільних проєктів за різними напрямками навчальної та науково-дослідної діяльності.

Різномісна діяльність факультету набула всеукраїнського визнання, а його досвід запозичують не лише фармацевтичні, але й технічні навчальні заклади. Всеукраїнське видання «Фармацевт Практик» присвятило окрему рубрику фармацевтичному факультету Тернопільського державного медичного університету імені І. Я. Горбачевського.

Однією з об'єктивних оцінок навчальної роботи факультету є результати складання студентами ліцензійних іспитів «Крок». За результатами ліцензійних інтегрованих тестових іспитів «Крок 1. Фармація», що відбувся 4 жовтня 2016 року та «Крок-2. Фармація» 2017 року, студенти факультету зайняли перші місця серед усіх ВМ(Ф)НЗ України.

Студенти факультету продовжують традиції своїх попередників і гідно представляють альма-матер на всеукраїнських заходах. У XXI Всеукраїнській студентській олімпіаді за спеціальністю «Фармація», яка відбулася на базі НФаУ (м. Харків), взяли участь 24 студенти четвертого курсу з 12 ВНЗ України. Студентка ТДМУ Кеда Оксана виборола 5 місце в особистому заліку та стала абсолютним переможцем з дисципліни «Фармацевтична хімія», що не вдалося зробити жодному з учасників інших приїжджих команд. Панасюк Ірина стала призером з дисципліни «Фармакогнозія».

У рамках підготовки до святкування 60-річчя університету 15 лютого 2017 року відбувся День фармацевтичного факультету. Викладачі, студенти та випускники прийшли згадати славетні сторінки історії ТДМУ. Своїми спогадами поділилися колишні й теперішні декани факультету, провідні науково-педагогічні працівники. Була презентована цікава культурна програма.

Неодноразово для студентів організували екскурсії, туристичні подорожі, заходи національно-патріотичного спрямування. Останні мають не лише пізнавальний характер, але й сприяють формуванню гармонійної особистості, здатної стати свідомим членом суспільства та працювати в недалекому майбутньому на користь народу України.

Студенти та науково-педагогічні працівники факультету долучаються до всіх загальноуніверситетських заходів, є активними учасниками освітнього та наукового процесів.

СТОМАТОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Робота стоматологічного факультету 2016-2017 навчального року була спрямована на

зміцнення матеріальної бази, поліпшення теоретичної та практичної підготовки майбутніх лікарів-стоматологів.

Навчання студентів стоматологічного факультету 2016/17 н.р. здійснювалося на першому курсі за другим (магістерським) рівнем, а на 2-5 курсах – за освітньо-кваліфікаційним рівнем «спеціаліст». Серед контингенту студентів було 638 вітчизняних громадян і 159 іноземців.

Освітній процес на кафедрах факультету забезпечує 51 викладач, з яких – 6 докторів наук, 40 кандидатів наук та 5 викладачів без наукового ступеня, які вже підготували дисертаційні роботи, пройшли внутрішню апробацію та подали дисертації до офіційного захисту. Відсоток науково-педагогічних працівників, які мають науковий ступінь, складає 90,2 %, що є одним з кращих показників за всю історію стоматологічного факультету. У звітному навчальному році на факультеті захищено 3 кандидатські дисертації. Всі викладачі, які залучені на факультеті до освітнього процесу, працюють на постійній основі, є фахівцями відповідних спеціалізацій у стоматології.

У звітному періоді завершено ремонт навчальних приміщень і кабінетів кафедр, що розташовані у навчальному корпусі за адресою вул. Чехова, 7. Завершено також опоряджувальні роботи теплого переходу між навчальними корпусами за адресою вул. Чехова, 3 та вул. Чехова, 7. Кафедри хірургічної стоматології, дитячої стоматології та ортопедичної стоматології отримали додаткові площі у навчальному корпусі № 9.

Відкриття стоматологічного відділення університетської клініки значно розширило можливості практично-орієнтованого навчання та самостійної роботи студентів факультету, роботи викладачів, лікарів-інтернів. Значно збільшився потік первинних пацієнтів. Студенти отримали можливість самостійно обстежувати пацієнтів, проводити діагностику, складати план лікування. Лікувальні маніпуляції виконуються після узгодження з лікарем діагнозу, обґрунтування вибору та детального обговорення методу лікування. На практичних заняттях студенти відпрацьовують практичні навички та проводять прийом пацієнтів.

Для забезпечення можливості відпрацювання практичних навичок згідно зі стандартом професійної підготовки лікаря-стоматолога відкрито два навчально-практичних центри, які оснащені сучасними фантомами та засобами, що передбачають можливість практичного навчання студентів. Додатково кожен фантомний зал оснащений інтерактивними дошками.

На робочих місцях, при стоматологічних установках на кафедрі терапевтичної стоматології встановлено 3 інтраоральні камери, ортопедичної стоматології – 2 камери, дитячої стоматології – 2 камери та одна – на кафедрі хірургічної стоматології. Кожна інтраоральна камера поєднана з мікрокомп'ютером, що дозволяє під час роботи виводити зображення на екран та проводити детальний розбір тієї чи іншої клінічної ситуації.

Також для потреб як стоматологічного відділення, так і для навчального процесу закуплено панорамний та точковий рентгенологічні апарати.

У звітному році на нові площі переведено зубопротезну лабораторію. Для потреб лабораторії додатково закуплено все необхідне обладнання та розхідні матеріали, які повністю забезпечили освітній процес.

На всіх кафедрах відповідно до типових програм колективи підготували робочі навчальні програми з дисциплін, методичні вказівки, банки тестових завдань, матеріали підготовки до лекцій та практичних занять, що розмістили кафедри факультету в системі дистанційної освіти Moodle.

(Продовження на стор. 6)

ПІДСУМКИ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ ЗА 2016–2017 НАВЧАЛЬНИЙ РІК І ЗАВДАННЯ НА МАЙБУТНЄ

(Продовження. Поч на стор. 2-5)

У зв'язку з відкриттям стоматологічного відділення значно активізувалася індивідуальна робота студентів. З кожної профільної дисципліни розроблено новий перелік індивідуальних завдань для індивідуальної роботи.

Колектив факультету проводить постійний пошук нових методів і способів поліпшення як навчальної, так і наукової роботи. У червні 2017 року організували науково-практичну конференцію з міжнародною участю «Тернопіль Dental Summit». У рамках конференції представили доповіді з актуальних питань сучасної стоматології провідні вчені з Києва, Полтави, Харкова, Івано-Франківська, Ужгорода, Віденського медичного університету. Також для студентів і лікарів-стоматологів провели майстер-класи з імплантології, реставрації зубів, ендодонтії.

За звітний період розширилися клінічні бази практик. Завдяки укладеній угоді про співпрацю із Житомирським та Хмельницьким управліннями охорони здоров'я студенти факультету мали можливість для проходження виробничої практики на базах лікувально-профілактичних закладів зазначених областей. Також у зимовий період кращі студенти факультету стажувалися на базах стоматологічних клінік Вроцлавського медичного університету (Польща).

Добра теоретична та практична підготовка дозволила на високому рівні представити команду університету на Всеукраїнській предметній олімпіаді зі стоматології. Студентка четвертого курсу Ілона Ремезюк виборола індивідуальне третє місце.

Активно працюють на факультеті студентські наукові гуртки. Результати наукових досягнень студентів висвітлені у 36 доповідях на студентських наукових конференціях та у 89 публікаціях результатів наукових досліджень у збірниках матеріалів студентських конференцій, конгресів.

У рамках програми міжнародного стажування доценти кафедри терапевтичної стоматології, а саме М.О. Левків та І.О. Суховолец, доц. кафедри ортопедичної стоматології С.О. Росоловська проходили стажування на базі Вроцлавського медичного університету. Отриманий досвід викладання дисциплін і практичної підготовки студентів у Польщі було впроваджено в освітній процес кафедр при вивченні окремих розділів дисциплін.

Важливою складовою частиною освітнього процесу на факультеті є виховна робота зі студентами.

Студенти факультету організували концерт до Дня українського козацтва на козацьких могилах Лановеччини, відвідали стоматологічну виставку «Dental-Ukraine 2016», експозицію «Війна в мой країні», виставку світлин загиблого в АТО добровольця батальйону «Айдар» Віктора Гурняка, провели добровільну акцію до Європейського дня здорових ясен.

Спортивні команди факультету з шахів, футболу, волейболу взяли участь у міжфакультетських спортивних змаганнях, присвячених 60-річчю університету.

ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ

Упродовж 2016–2017 навчального року на додипломному етапі навчалася 1565 студентів з 55 країн світу (з них англійською мовою – 99 %). Протягом останніх років відзначається зростання набору за основними акредитованими спеціальностями: 2013 р. – 191 особа, 2014 р. – 243 особи, 2015 р. – 261 особа, 2016 р. – 365 осіб. 2016/17 н.р. уперше число студентів-іноземців, які вступили до університету, перевищило півтисячі та склало 541 особу. При цьому важливе значення мав набір на навчання іноземних громадян двічі на рік (станом на 1 листопада та станом на 1 березня).

Найбільший контингент студентів (48 %) до нас надходить з африканських країн, із США та Канади – 15 %, з європейських – 18 %, з країн Азії – 19 %. В університеті навчається понад 700 студентів з Африки, з них 327 – з Нігерії. Другий за величиною контингент – це студенти з Польщі – 251 особа. Також навчаються студенти зі США – 220 осіб. ТДМУ є єдиним університетом країни, в якому частка іноземців із країн Західної Європи та Північної Америки перевищує третину.

При цьому важливе значення має розвиток дистанційної форми навчання медсестер, за якою переважно навчаються громадяни США. За цією формою впродовж минулого року навчалася 230 іноземних студентів. 107 студентів дистанційної форми, в тому числі 77 бакалаврів і 30 магістрів, отримали дипломи 2017 року. Випускники-медсестри дистанційної форми навчання успішно проходять процедуру визнання дипломів у відповідних агентствах в США та Канаді, після чого дипломи визнають шпиталі. 2016–17 н.р. порівняно з попереднім роком на 21,4 % зросла кількість клінічних ординаторів (це переважно випускники факультету іноземних студентів).

Проводиться активна робота щодо рекламування освітніх послуг університету з метою збільшення контингенту іноземних студентів. Важливу роль при цьому має розміщення відповідної інформації на сайті факультету. Виготовлено низку рекламних матеріалів. Працівники деканату іноземних студентів здійснювали закордонні відрядження: семінари та зустрічі з абітурієнтами у низці міст Гани. У результаті збільшилася кількість студентів з цієї країни. Розширено співпрацю з компаніями, які здійснюють набір на навчання іноземних громадян.

На факультеті триває активна робота з організації освітнього процесу, підвищення якості підготовки іноземних громадян. На кафедрах застосовують інноваційні освітні технології навчання, активно розвивають симуляційне та дистанційне навчання. Підвищується рівень викладання англійською мовою. Низка викладачів упродовж року отримали міжнародні сертифікати. Впродовж лютого-липня 2017 року університет організував курси посиленого вивчення англійської мови із залученням викладачів, які мають міжнародні сертифікати на право викладання. Це дало можливість підготувати понад 30 викладачів з різних кафедр і факультетів до складання іспиту на отримання міжнародного сертифікату V₂ Кембриджського університету.

З метою забезпечення якісної підготовки студентів-іноземців до державних ліцензованих тестових іспитів застосовується методика організації передекзаменаційних тренінгів, при якій здійснюється комп'ютерне тестування за допомогою програмного забезпечення серверу Центру тестування МОЗ України та використання тестів на паперових носіях (бази 2006–2016 рр.). Кафедри постійно поновлюють тестові завдання для семестрових іспитів в університетському Центрі незалежного тестування з використанням ситуаційних задач «Крок». Активно використовують ситуаційні завдання типу «Крок» і як тренінг на кожному практичному занятті (з обов'язковим включенням у структуру контролю знань) та на передекзаменаційних консультаціях.

Студенти факультету займаються науковими проектами, беруть участь у роботі кількох наукових товариств, зокрема Тернопільської філії Європейської асоціації студентів-медиків (EMSA Terнопil), ICMA (Міжнародної асоціації медиків-християн). Іноземні студенти ТДМУ активно долучаються до всіх добровільних проектів, які втілюють в університеті, організовують власні акції. Студенти факультету займаються художньою самодіяльністю та організовують концертні програми й культурні проекти. Іноземці беруть участь також у різноманітних спортивних змаганнях.

Іноземці беруть участь також у різноманітних спортивних змаганнях.

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ МЕДСЕСТРИНСТВА

Навчання студентів у ННІ медсестринства здійснювалося за спеціальністю «Медсестринство» (бакалаврський і магістерський рівні) галузі знань «Охорона здоров'я» та за спеціальністю «Сестринська справа» галузі знань «Медицина».

2016–2017 н.р. контингент студентів становив 535 осіб, з яких 63 – денної та 472 дистанційної форми навчання.

Освітній процес забезпечували викладачі 31 кафедри університету, які входять до складу медичного факультету та факультету іноземних студентів.

За звітний період покращено матеріально-технічну базу, доукомплектовано тематичні навчальні кімнати фантомами, навчальними муляжами, манекенами та тренажерами. Збільшився бібліотечний фонд інституту за рахунок міжнародних видань, які передали наші партнери.

Дистанційна програма навчання в ТДМУ набуває дедалі більшої популярності серед вітчизняних студентів, також у ній беруть участь студенти-громадяни США, Канади, Ізраїлю, Нігерії, Гани, Зімбабве та країн Європи. Навчаються за цією формою дипломовані працюючі молодші спеціалісти чи бакалаври, а студенти-іноземці є ліцензованими медсестрами у відповідних країнах.

Усі випускники-іноземці ТДМУ, які подали свої документи на підтвердження дипломів, успішно пройшли евалуацію членами NACES (Національна асоціація з акредитації і евалуації дипломів) в США та прийняті шпиталями, де наші випускники працюють ліцензованими медсестрами.

За звітний період активізувалася робота ННІ медсестринства щодо академічної мобільності викладачів і студентів, розширилася співпраця з іноземними навчальними закладами-партнерами.

У рамках програми академічної мобільності студентів згідно з угодою про співпрацю між медсестринською школою Саскачеванської політехніки з 29 до 21 травня 2017 року в університеті перебувала група студентів разом з викладачем школи медсестринства Саскачеванської політехніки.

Група викладачів університету Мак-Юена, Канада, з 22 до 25 травня 2017 року в навчально-практичному центрі симуляційного навчання провела цикл тематичного удосконалення викладачів університету на тему «Організація та новітні методики симуляційного навчання в медицині».

У звітному році викладачі ННІ медсестринства та кафедри неврології, психіатрії, наркології та медичної психології виграли грант на реалізацію проекту, спрямованого на підвищення кваліфікації медичних, соціальних працівників і волонтерів, які працюють з нечучючими та слабочучючими особами, в галузі психотравм і посттравматичного стресового розладу. Цей проект профінансувала громадська організація Канадсько-український альянс глухих та слабочучючих осіб в Едмонтоні та уряд провінції Альберти, Канада. На впровадження проекту виділили 23 950 канадських доларів.

Для успішної реалізації цього проекту було розроблено методичні рекомендації щодо використання у практиці надання психологічного консультування в школах для нечучючих і слабочучючих, які впроваджені в чотирьох містах України (Київ, Житомир, Харків і Львів). Також у рамках цього проекту науковці університету підготували посібник про

вплив і наслідки посттравматичного стресового розладу в осіб з порушеннями слуху та про особливості надання їм психологічної допомоги.

11 травня 2017 року делегація університету у складі ректора ТДМУ, професора Михайла Корди, директора ННІ медсестринства, доцента Світлани Ястремської та заступника директора ННІ медсестринства, асистента Світлани Даньчак відвідали м. Нью-Йорк (США) з метою розширення кола міжнародних зв'язків та встановлення співпраці з рекрутинговими компаніями. У рамках поїздки до США відбулася зустріч з керівництвом організації CGFNS (CGFNS International, Philadelphia, PA), яка проводить процедуру підтвердження дипломів медичних сестер у США. Під час зустрічі обговорено особливості навчальних програм для медичних сестер та узгоджено методики заповнення документів для цієї організації.

З 10 до 15 травня 2017 року директор ННІ медсестринства, доцент С.О. Ястремська та заступник директора ННІ медсестринства С.В. Даньчак прийняли випускні іспити у бакалаврів і магістрів спеціальності «Сестринська справа» у місті Нью-Йорк (США).

2017 року ННІ медсестринства закінчило 259 студентів, які навчалися на контрактних засадах, з них:

– 26 студентів – випускники денної форми навчання (16 вітчизняних осіб та 10 іноземців);

– 233 студенти – випускники дистанційної форми навчання (129 вітчизняних осіб та 104 іноземців).

Випускники успішно склали «Крок-М Сестринська справа» та «Крок-Б Сестринська справа», з результатом середній відсоток правильних відповідей 85,7 % та 80,9 % відповідно.

Усі випускники склали державні практично-орієнтовані іспити, 4 з них отримали диплом з відзнакою.

Науково-педагогічні курси підвищення кваліфікації пройшли за останні 5 років усі викладачі ННІ медсестринства.

Співробітники ННІ медсестринства доц. Ястремська С.О. та доц. Рега Н.І. брали участь у розробці галузевих стандартів для медсестер-бакалаврів і магістрів. С.О. Ястремську обрано головою науково-методичної підкомісії 223 «Медсестринство» Науково-методичної ради МОН України.

Викладачі ННІ медсестринства беруть активну участь у виданні науково-практичного журналу «Медсестринство», в якому друкують статті співробітники ННІ медсестринства, студенти-магістранти, викладачі інших навчальних закладів і практикуючих медсестер.

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ

У звітному році освітні послуги на післядипломному рівні надавали за трьома основними спеціальностями: «Лікувальна справа», «Стоматологія», «Фармація». Навчальний процес здійснювався на базі 6 кафедр навчально-наукового інституту післядипломної освіти та 17 кафедр інших факультетів. Кадровий потенціал кафедр ННІ ПО складають 9 докторів і 35 кандидатів наук. Також до освітнього процесу залучені викладачі кафедр медичного, стоматологічного та фармацевтичного факультетів. Як правило, це досвідчені спеціалісти, які мають науковий ступінь і вчене звання.

Навчально-науковий інститут післядипломної освіти працює з двома контингентами лікарів: лікарями-курсантами та лікарями-інтернами.

(Продовження на стор. 7)

ПІДСУМКИ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ ЗА 2016–2017 НАВЧАЛЬНИЙ РІК І ЗАВДАННЯ НА МАЙБУТНЄ

(Продовження. Поч на стор. 2–6)

2016–2017 навчального року в ННІ ПО навчалися 311 інтернів за державним замовленням і 568 — за контрактом. На передатейних циклах, курсах спеціалізації і тематичного удосконалення передігдготовлено 1500 слухачів, що перевищує показник минулого навчального року на 34 особи.

У звітному періоді значну увагу приділяли поліпшенню якості підготовки лікарів в інтернаті. Дирекція інституту спільно з управліннями охорони здоров'я Тернопільської та Рівненської областей розробила концепцію удосконалення підготовки лікарів-інтернів на заочних базах стажування. Кафедри університету розробили та затвердили необхідну документацію, яку лікарі-інтерни повинні вести під час заочного циклу навчання, а управління — систему визначення якості роботи. Також визначено перелік обов'язкових навичок з кожної спеціальності, які лікарі-інтерни повинні відпрацювати на базах стажування.

Спільним наказом управління охорони здоров'я Тернопільської облдержадміністрації та Тернопільського державного медичного університету імені І.Я. Горбачевського переглянуто та приведено у відповідність до вимог Наказу № 291 МОЗ України та затверджено заклади охорони здоров'я — бази стажування лікарів-інтернів та керівники лікарів-інтернів.

Первинну спеціалізацію (інтернатуру) проводили з 14 фахів, з яких для 10 спеціальностей випусковими є кафедри ННІ післядипломної освіти. Незважаючи на зміну концепції МОЗ України щодо державного розподілу, кількість лікарів загальної практики-сімейних лікарів, які вибрали базу очного циклу підготовки ТДМУ, збільшилася, що свідчить про якісну підготовку кафедрою майбутніх спеціалістів і про її авторитет серед випускників. На навчання зараховано 43 лікарі-інтерни за спеціальністю загальна практика-сімейна медицина і 9 зі спеціальності медицина невідкладних станів.

Слід вказати на позитивну роль симуляційного центру в навчанні лікарів-інтернів, адже під час навчального процесу інтерни не завжди мають можливість відтворити велику кількість тих чи інших маніпуляцій, вони відчувають нестачу тематичних пацієнтів, а також вплив певних етико-деонтологічних обмежень у взаєминах між інтерном і пацієнтом у клініці. Всі кафедри ННІ ПО згідно з встановленим графіком працюють з лікарями-інтернами у навчально-практичному центрі симуляційного навчання. При вивченні модуля «Невідкладні стани» кафедри у робочих програмах передбачили визначену кількість годин для роботи з манекенами та тренажерами.

Якраз тестові завдання з модуля «Невідкладні стани» складають основу ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок-3 ЗЛП». У зв'язку з цим вже для лікарів-інтернів всіх спеціальностей першого року навчання, які у вересні 2017 року братимуться до очного циклу підготовки, заняття розпочнуться з вивчення модуля «Невідкладні стани». Лише успішне складання підсумкового контролю з невідкладних станів буде допуском до навчання за спеціальністю.

Колектив кафедр для кращої підготовки лікарів-інтернів підготував навчальний посібник «Екстрена та невідкладна медична допомога».

Результати складання ліцензійних інтегрованих іспитів «Крок-3 «Загальна лікарська підготовка» 2017 року становили 83,9 %. Цього року вперше на післядипломному рівні проводився пілотний варіант ліцензійного іспиту «Крок-3 «Фармація».

2017 року до екзаменаційного буклету ліцензійного іспиту «Крок-3 «Загальна лікарська підготовка» ввійшов субтест із 30 завдань типу USMLE (United States Medical Licensing Examination — «Екзамен з отримання медич-

ної ліцензії Сполучених Штатів Америки») з надання медичної допомоги при невідкладних станах. Відрадно, що наш лікар-інтерн Тарас Бідованець отримав високий результат і ввійшов до трійки кращих в Україні.

У лютому 2017 року в рамках Всеукраїнської науково-практичної конференції «Поліморбідні стани в практиці сімейного лікаря», організованої ННІ ПО, проведено навчально-методичний семінар-нараду для керівників баз стажування лікарів-інтернів. Визначено основні заходи щодо поліпшення підготовки лікарів в інтернаті.

Вчена рада та методична комісія ННІ ПО регулярно заслуховували звіти кафедр щодо виконання навчально-виробничого плану, організації освітнього процесу за спеціальностями та спеціалізаціями, а також питання вивчення змін і доповнень до робочих програм згідно з рішеннями, прийнятими науково-методичною Координаційною радою МОЗ України.

У звітному навчальному році тривало впровадження нових телекомунікаційних технологій навчання. Налагоджено відеозв'язок навчальних кімнат на кафедрі хірургії ННІ ПО та на кафедрі акушерства і гінекології ННІ ПО з операційними. Розширено можливості підготовки лікарів-курсантів за малоінвазивними хірургічними технологіями. Для цього університет закупив необхідну кількість інструментарію, витратних матеріалів, оновив обладнання.

Кафедри ННІ ПО розширили дистанційні форми навчання у післядипломній підготовці лікарів і провізорів. На кафедрі хірургії ННІ ПО, акушерства та гінекології ННІ ПО та при спеціалізації з організації та управління охороною здоров'я для лікарів-курсантів запроваджено розділи дистанційного навчання. Під час проведення передатейних циклів і тематичного удосконалення частина матеріалу, передбаченого робочими програмами, подавалася за допомогою дистанційних технологій. Це надає курсантам можливість індивідуалізованого підходу до удосконалення своєї професійної майстерності, ефективно використовувати сучасні комунікаційні можливості в навчальному процесі.

Продовжувалося впровадження практики запрошення на лекції та семінари високопрофесійних фахівців з певних розділів медицини, в тому числі з-за кордону. На кафедрах інституту проводять науково-практичні міні-конференції з щоденними презентаціями реальних клінічних випадків, клінічні конференції та семінарські заняття з розбором презентацій клінічних випадків хворих з типовими та рідкісними патологіями.

У звітному році розроблено низку освітніх програм з безперервного професійного розвитку лікарів. Запроваджено курси тематичного удосконалення «Актуальні питання сучасного медсестринства», «Ендокринна патологія в акушерстві і гінекології», «Біостатистика в практичній діяльності лікарів», для лікарів стоматологів передатейстатейний цикл з терапевтичною стоматологією.

Усі кафедри факультету виконують науково-дослідні роботи, які мають важливе науково-прикладне значення для клінічної практики. Науковці опублікували у фахових журналах 85 статей, 9 тез, отримали 9 патентів, підготували 5 інформаційних листів.

За 2016–2017 н.р. захищено 3 кандидатські дисертації, подано до захисту ще 2 кандидатські дисертації, проведено 42 впровадження результатів наукових досліджень у практику охорони здоров'я.

За звітний період при участі кафедр ННІ ПО проведено 4 Всеукраїнських і регіональних конференцій. На міжнародних конференціях зроблено 5 доповідей, всеукраїнських і регіональних — 104. Викладачі брали участь у 5 міжнародних конференціях у країнах Європи. Співробітники кафедр проконсультували 14

677 хворих, здійснили 1240 оперативних втручань, провели 67 клінічних і патологоанатомічних конференцій. У практику лікувальних закладів упроваджено 31 новий метод діагностики і лікування.

НАУКОВА РОБОТА

Цілеспрямована діяльність різних поколінь науковців нашого університету впродовж його 60-річного існування забезпечила створення визнаних наукових шкіл, впровадження інноваційних методик діагностики, профілактики та лікування у різних сферах клінічної та експериментальної медицини. Нас єднає розуміння необхідності спрямувати свої зусилля на поглиблення фундаментальних і прикладних наукових досліджень, покликаних забезпечити послідовний розвиток сфер життя українського суспільства. Наукова робота в Тернопільському державному медичному університеті базується на основних засадах розвитку науки та науково-технічної сфери, а саме: інформаційна відкритість та інтеграція в міжнародну систему науки і освіти; відповідність до міжнародних принципів біоетики; сприйнятливості до передового світового досвіду та гнучкості стосовно нових напрямків і методів наукових досліджень.

Наукова діяльність є одним з пріоритетних напрямів функціонування університету та як складова системи освіти посідає провідне місце у підготовці та підвищенні професійного рівня професорсько-викладацького складу, а також у підвищенні якості підготовки студентів, формуванні в них навичок науково-дослідної роботи. Основною метою науково-дослідної діяльності університету є розвиток науково-інноваційного потенціалу, посилення взаємозв'язку науки та практики.

Визнанням високого рівня університетської науки є те, що завідувач кафедри інфекційних хвороб з епідеміологією, шкірними та венеричними хворобами ТДМУ професор Михайло Андрейчин став дійсним членом (академіком) Національної академії медичних наук України.

Виконується низка наукових проектів. Отриманий науковцями університету на чолі з завідувачем кафедри дитячих хвороб з дитячою хірургією, професором Оксаною Боярчук грант Jeffrey Modell Foundation на реалізацію проекту «Імплементация моделі поєднання навчання лікарів та громадської настороженості з діагностикою первинних імунodefіцитів у дітей Тернопільської області» дає змогу проводити просвітницькі заходи серед лікарів первинної ланки, педіатрів і поліпшити можливість лабораторної діагностики на базі ТДМУ: визначення субпопуляції лімфоцитів і фагоцитарної активності нейтрофілів (Burst Test) методом проточної цитофлуориметрії та визначення рівня імуноглобулінів А, М, G і субкласів імуноглобуліну G методом ІФА.

Активно втілюються проекти Програми транскордонного співробітництва ЄС Польща-Білорусь-Україна-2014-2020: «Спільні дії спрямовані на зниження захворюваності на туберкульоз та зрівнювання доступу до медичних послуг у найбільш маргінальних громадах Польщі, Білорусі та України» й «Стиль життя різних соціальних і професійних груп населення та цивілізаційні загрози здоров'ю у прикордонному регіоні PL-BY-UA».

У ТДМУ започатковано українсько-польський проект «Дослідження епідеміології, патогенезу, клініки та профілактики бореліозу» в рамках науково-дослідницьких проектів Європейського Союзу. Проводиться робота з вивчення епідеміології, клініки та профілактики Лайм-бореліозу серед населення різних регіонів України. Здійснюються клінічні та лабораторні дослідження для встановлення поширеності цієї хвороби серед працівників лісових господарств. У вересні 2016 року була підписана угода між Тернопільським державним медичним університетом імені І.Горба-

чевського та керівництвом лабораторії «IGeneX Inc.» і «ID-FISH Technology» (Пало Альто, США) про дослідження сироваток мешканців Тернопільської області на наявність антитіл до борелій і збудників інших трансмісивних інфекцій.

Університет посідає перше місце серед медичних ВНЗ за якістю кадрового потенціалу. Нині в університеті працює 596 викладачів (без сумісників), з них — 93,5 % мають науковий ступінь: 101 доктор наук (16,9 %) та 456 кандидатів наук (76,5 %). Без наукового ступеня — 39 викладачів (6,5 %).

Ректорат постійно сприяє захисту дисертаційних робіт працівниками нашого університету. Продовжується практика преміювання дисертантів після подачі роботи до спецради у розмірі 5000 грн. і наукових керівників — у розмірі 10000 грн. Проводиться безкоштовний друк, палітурка дисертацій та виготовлення авторефератів у видавництві «Укрмедкнига» і надається можливість безоплатного публікування у фахових виданнях нашого вишу. Надаються творчі відпустки для написання дисертації. Налагоджено статистичну обробку отриманих експериментальних даних спеціалістом наукового відділу за допомогою ліцензійного програмного забезпечення Statistica10 StatSoft з метою підвищення ефективності виконання наукових досліджень. Викладачі, студенти та співробітники нашого університету мали повний доступ до наукометричних баз HINARI та Web of Science з метою якомога ширшого ознайомлення з науковими журналами, які до неї входять. Підтримується практика преміювання науковців університету за публікації своїх наукових доробок у міжнародних фахових виданнях, які входять до наукометричних баз Scopus та Web of Science.

Цьогоріч, відповідно до Положення про рейтингову систему оцінювання діяльності викладачів і кафедр ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського МОЗ України», здійснено аналіз показників діяльності науково-педагогічних працівників і виплачено премії 36 переможцям у розмірі 30 000, 20 000 та 10 000 грн. відповідно до розрахунку рейтингових показників.

У нашому університеті реалізована комплексна програма підготовки наукових кадрів шляхом навчання в докторантурі, аспірантурі, клінічній ординатурі та магістратурі. У звітному 2016–2017 навчальному році в аспірантурі навчався 71 аспірант, з них з відривом від виробництва — 30, без відриву від виробництва — 41. Поточного навчального року завершили навчання в аспірантурі 22 аспірантів, у тому числі: 9 — очних і 13 — заочних. 8 аспірантів достроково захистили дисертації та завершили навчання в аспірантурі 5. Усі аспіранти виконали програму, подали до офіційного захисту чи захистили дисертації у спеціалізованих вчених радах. З 1 жовтня 2016 року в аспірантурі розпочали навчання ще 24 аспіранти: на очній (денній) формі навчання — 11 осіб, на очній (вечірній) — 8 осіб, на заочній формі — 5 осіб.

У магістратурі поточного року навчалася 27 лікарів-інтернів (23 — на держбюджетній та 4 — на контрактній формі навчання). З них виконали план навчання та захистили магістерські роботи — 23 особи. У клінічній ординатурі 2016–2017 навчального року проходили підготовку 64 клінічних ординатори. 29 осіб навчалася на державній формі навчання і 35 — на контрактній (з них 32 — іноземні громадяни).

За планом підготовки науково-педагогічних кадрів 2016–2017 навчального року виконується 167 дисертаційних робіт (30 докторських і 137 кандидатських). План підготовки докторів і кандидатів наук виконано. Протягом навчального року захищено 5 докторських і 31 кандидатська дисертація.

(Продовження на стор. 8)

ПІДСУМКИ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ ЗА 2016–2017 НАВЧАЛЬНИЙ РІК І ЗАВДАННЯ НА МАЙБУТНЄ

(Продовження. Поч на стор. 2-7)

Докторами наук стали: Сохор Н.Р., Федчишин Н.О., Вакулєнко Д.В., Венгер О.П., Бакалюк Т.Г. До кінця 2017 року згідно з планом повинні захистити дисертації ще 10 наших науковців.

В університеті успішно функціонують три спеціалізовані вчені ради та проводяться захисти кандидатських та докторських дисертаційних робіт з 10 спеціальностей: 14.01.01 – акушерство та гінекологія, 14.01.02 – внутрішні хвороби, 14.01.10 – педіатрія та 14.01.13 – інфекційні хвороби, 14.01.03 – хірургія, 14.03.01 – нормальна анатомія (медичні та біологічні науки), 14.03.04 – патологічна фізіологія, 03.00.04 – біохімія (медичні та біологічні науки).

За період з вересня 2016 року до червня 2017 року спеціалізована вчена рада Д 58.601.01 провела 10 засідань з приводу офіційного захисту 3 докторських і 17 кандидатських дисертацій. Відхилених дисертацій немає. Спеціалізована вчена рада Д 58.601.02 провела 5 засідань з приводу офіційного захисту 1 докторської і 12 кандидатських дисертацій. Спеціалізована вчена рада К 58.601.04 провела 11 засідань, з приводу захисту 7 кандидатських робіт.

Нині науковці університету виконують 31 комплексну науково-дослідну роботу (попереднього звітного року їх було 26), з них 3 – за рахунок державного фінансування, 28 – ініціативно-пошуковими тем та одна договірна з доклінічних досліджень гострої токсичності зразків препаратів.

Обсяг державного фінансування НДР цього року зріс і склав 1 123 000 грн. Виконують такі держбюджетні теми:

1. Вивчення вікових особливостей патогенезу краніоскелетної травми та ефективність її корекції кріоконсервованими фетальними нервовими клітинами (науковий керівник – професор А. А. Гудима, відповідальний виконавець – д-р мед. наук М.І. Марущак). Кошторис на 2017 рік склав 190 тис. грн.

2. Морфофункціональний стан селезінки та фактори імунологічної резистентності в умовах експериментального канцерогенезу (науковий керівник – доцент Н. Є. Лісничук, відповідальні виконавці – професор О. М. Олещук, ст.наук.співр. І.Я. Демків). Кошторис на 2017 рік – 433 тис. грн.

3. Вивчення епідеміології, патогенезу, клініки та вдосконалення діагностики і терапії Лайм-бореліозу в ендемічних регіонах України, в тому числі в Тернопільській області. Розробка нових лікувальних технологій при цій інфекції (науковий керівник – академік НАМН України, проф. М. А. Андрейчин; відповідальний виконавець – доц. М. І. Шкільна). Обсяг фінансування на 2017 рік склав 500 тис. грн.

Ініціативно-пошукова тематика науково-дослідних робіт кафедр університету зосереджена на актуальних проблемах сучасної клінічної медицини: вдосконалення діагностичних, лікувальних і профілактичних заходів при розповсюджених вірусних і паразитарних хворобах; профілактика і лікування післяопераційних ускладнень в плановій та ургентній хірургії; генетично-молекулярні механізми перебігу та обґрунтування диференційних лікувальних заходів у дітей із мультифакторіальними захворюваннями; оптимізація діагностики і профілактики захворювань репродуктивної системи жінок та розробка патогенетично обґрунтованих методів їх корекції; коморбідні стани в клініці внутрішніх хвороб; оптимізація лікування хворих на патологію щитоподібної залози та іншої хірургічної патології з використанням класичних та малоінвазивних методик; актуальні питання діагностики і профілактики захворювань репродуктивної системи жінок та розробка патогенетично-обґрунтованих методів їх корекції; вивчення метаболічного гомеостазу організму при захворюваннях

органів ротової порожнини. Проводять маркетингові, фармакоеконімічні та технологічні дослідження зі створення лікарських засобів.

У сфері експериментальної медицини ведуть пошуки новітніх методів і способів корекції та запобігання розвитку патологічних процесів за умов дії надзвичайних факторів на організм, профілактики та лікування ускладнень цукрового діабету, клініко-патогенетичне обґрунтування застосування кріоліофізованих ксенотканин при термічній травмі і пошкодженнях рогики; фармакологічні та фармакогенетичні аспекти протекторного впливу імунобіологічних препаратів, ентеросорбентів, речовин природного та синтетичного походження за різних патологічних станів тощо.

Базою для виконання науково-дослідних і дисертаційних робіт є атестовані вимірювальні лабораторії: міжкафедральна науково-дослідна лабораторія (МНДЛ); центральна науково-дослідна лабораторія (ЦНДЛ); лабораторія мікробіологічних і паразитологічних досліджень; лабораторія досліджень інфекційних хвороб; лабораторія морфологічних досліджень та лабораторія психофізіологічних досліджень. Вони забезпечують отримання достовірних результатів наукових досліджень. Усі засоби вимірювальної техніки, які використовують у цих лабораторіях, проходять метрологічний контроль і повірені.

Напрямки роботи міжкафедральної науково-дослідної лабораторії: забезпечення навчального процесу з предмету клініко-лабораторна діагностика для студентів додипломного та післядипломного етапів підготовки (ПАЦ, ТУ, спеціалізація); виконання лабораторних досліджень для дисертаційних робіт, планових і науково-дослідних робіт; виконання лабораторних досліджень у межах співпраці з університетською лікарнею; обслуговування співробітників і студентів університету.

У лабораторії працюють імунологічний, імуноферментний, біохімічний, клінічний підрозділи, проводяться дослідження з проточної цитофлуориметрії. Сучасний проточний цитофлуориметр BeckmanCoulter EPIX дозволяє забезпечити вивчення клітинної ланки імунної системи, встановлення закономірностей та особливостей апоптозу при різноманітній патології тощо. Лабораторія атестована на право проведення досліджень Міністерством охорони здоров'я України до 2018 року. Працівники лабораторії постійно працюють над пошуком нових методів дослідження, які б знайшли застосування як в науковій, так і в клінічній практиці, постійно підвищують кваліфікацію на курсах тематичного удосконалення та передатестаційних циклах з клініко-лабораторної діагностики. За звітний період в лабораторії виконано 13366 досліджень. Цього року матеріально-технічна база лабораторії поповнилася новим імуноферментним аналізатором, сучасними центрифугами.

Центральна науково-дослідна лабораторія (ЦНДЛ) слугує базою для проведення більшості експериментальних досліджень. Тут проводять клініко-діагностичні біохімічні дослідження на лабораторних тваринах та різних біологічних матеріалах (сироватка крові, цільна кров, плазма, гомогенати тканин, сеча, мікросоми, суспензії мітохондрій, еритроцити, кістковий мозок тощо). Біохімічні дослідження різних біологічних матеріалів проводять з використанням автоматичного рН-метра MP511 LAB-Intech, автоматичного гомогенізатора SilentCrusher S (Німеччина), сучасної лабораторної центрифуги з охолодженням Biosan LMC-4200R. Окрім цього, лабораторії оснащено напівавтоматичними аналізаторами «Humalyzer 2000», сучасним апаратом для визначення гемоглобіну «МініГЕМ+» і необхідним обладнанням для розшифрування та читання мазків крові, кісткового мозку, цитологічних проб,

імуноферментними аналізаторами «Sunraise» з програмою Magellan-4 та STAT-FAX 303.

Протягом звітного періоду працівники ТДМУ на базі ЦНДЛ виконували 33 науково-дослідні роботи, з них:

- докторських дисертаційних робіт – 5;
- кандидатських дисертаційних робіт – 28.

Виконано 40 897 аналізів (на 7500 більше порівняно з попереднім звітним періодом) з них: за плановими НДР – 28 327 та 12 570 для виконання дисертаційних робіт. На базі ЦНДЛ виконують науково-дослідні роботи, які фінансують з державного бюджету.

На базі лабораторії мікробіологічних і паразитологічних досліджень виконують мікробіологічні дослідження для кандидатських і магістерських робіт. Лабораторію оснащено сучасним автоматичним мікробіологічним аналізатором Vitek 2 Compact 15. Співробітники лабораторії співпрацюють з бактеріологічними лабораторіями Університетської лікарні та ТКМЛ № 2. У 2016-2017 н.р. було обстежено 1682 студенти медичного, фармацевтичного, стоматологічного факультетів, ННІ медсестринства та 392 працівників ТДМУ, виконано 3613 бактеріологічних та 3317 паразитологічних досліджень.

Перспективи подальшого розвитку лабораторії: розширення спектра досліджуваних культур: ідентифікація мікроорганізмів групи неферментуючих грамнегативних бактерій, видів, які належать до родів Streptococcus, Neisseria, мікроорганізмів-представників мікробіоценозу ротоглотки, які викликають хронічні запальні захворювання ротоглотки, облігатних анаеробних мікроорганізмів; продовження дослідження полірезистентних до антибіотиків клінічних штамів за допомогою бактеріального аналізатора Vitek Compact-2; прогнозування формування антибіотикорезистентності за результатами проведених досліджень задля запобігання виникненню внутрішньолікарняних інфекцій.

На базі лабораторії морфологічних досліджень функціонує 2 сучасні електронні мікроскопи, обладнаних цифровими системами виведення зображення високої роздільної здатності.

Серед обладнання лабораторії психофізіологічних досліджень 4- та 8-ми каналні електроенцефалографи, програмно-технічний діагностичний комплекс DXNT з електроенцефалографії, який забезпечує комп'ютерну обробку електроенцефалограм, спірограф мікропроцесорний СМР-21/01«Р-Д», авто-рефрактометр URK-700, електрооптальмоскоп, аналізатор поля зору Перітест-300, індикатор кислотності ІКЖ-2, електрокардіографи Юкард-100 та 200, міограф, індикатор внутрішньоочного тиску ІГТ-2, реограф Р 4-02. На базі лабораторії психофізіологічних досліджень продовжує діяти Інститут вікової фізіології, який вивчає фізіологічні особливості різних вікових груп.

Практично закінчено створення лабораторії клінічних та експериментальних досліджень, яка розміщена у цокольному поверсі адміністративного корпусу університету. Ця лабораторія незабаром стане сучасним науковим центром для виконання міжнародних наукових проектів. При лабораторії створено Центр дослідження бореліозу. Закуплено необхідне обладнання для вирощування та культивування клітин (автоклав вертикального завантаження Systec VX-65, інкубатор CO₂ ICO 150, інвертований мікроскоп, ламінарна шафа тощо). Крім того, лабораторію оснащено імуноферментним аналізатором, сучасними спектрофотометрами, біохімічним аналізатором, центрифугами, іншим лабораторним обладнанням. Всього для лабораторії закуплено обладнання на суму 2 млн. 120 тис. грн. У лабораторії клінічних та експериментальних досліджень функціонує відділення полімеразної ланцюгової реакції, оснащене ампліфікатором «RotorGene 6000», який пра-

цює в режимі Real-time PCR, та ампліфікатором ДНК «Perkin Elmer-2400».

Загалом протягом 2016-2017 року через систему ProZorro закуплено обладнання та реактивів для науково-дослідних лабораторій університету на понад 4,5 млн. грн.

ТДМУ – єдиний серед медичних вишів і один з десяти інших вищих навчальних закладів, які беруть участь у Проекті сприяння академічній доброчесності (Strengthening Academic Integrity in Ukraine Project – SAIUP). Цей проект реалізують Американські ради з міжнародної освіти за участі Міністерства освіти і науки України та за підтримки Посольства Сполучених Штатів Америки. Академічна доброчесність означає, що в процесі навчання та дослідницької роботи студенти, викладачі та науковці керуються передусім засадами чесної праці та навчання, що є невід'ємною складовою академічної культури та передумовою для успішного розвитку суспільства. З метою виконання Закону України «Про вищу освіту» та для забезпечення принципів академічної доброчесності в університеті проводять перевірку на академічний плагіат. За активну роботу ТДМУ отримав подяку від керівника Проекту SAIUP.

ПАТЕНТНО-ІНФОРМАЦІЙНИЙ ВІДДІЛ

Важливим розділом наукової роботи є винахідницька діяльність. Протягом 2016-2017 навчального року в «Укрмедпатентінформ» подано 103 заявки на винаходи та корисні моделі (протягом минулого звітного періоду було подано 70 заявок). Отримано 61 охоронний документ на винахід/корисну модель і 30 позитивних рішень. Важливим розділом роботи патентно-інформаційного відділу є захист авторських прав на матеріали, які створили працівники університету. Впродовж звітного періоду до Державної служби інтелектуальної власності України надіслано та отримано 10 авторських прав на комп'ютерні програми. Працівники відділу надавали постійну допомогу з оформлення документації та проведення інформаційного пошуку, проводили інформаційний супровід науково-дослідних робіт.

Запропоновано низку оригінальних технічних рішень у сфері експериментальної медицини та фармації, зокрема, способи корекції ураження печінки при експериментальному цукровому діабеті 2 типу; оцінки біобезпеки водного середовища на підставі обчислення інтегральних індексів стресочутливих показників двостулкового молюска; хроматографічного визначення компонентів лікарських засобів у таблетках; отримання рослинної субстанції з відхаркувальною, протизапальною, антибактеріальною активністю, із седативною та антидепресивною дією; корекції метаболічних порушень в організмі тварин за умов комбінованого впливу тетрахлоретану та карбофосу. Розроблено та удосконалено на лабораторних тваринах моделювання різноманітних патологічних станів, зокрема, пневмонії, гастропатії, жовчного перитоніту, десквамативного глоситу, менопаузи, стенозу сім'яного канатика.

Також запропоновано нові способи та методи лікування ранових дефектів в стадії гідратації, їх гальванізації вітамінами, репозиції переломів і вивихів, лікування хворих на гіпертонічну хворобу в поєднанні з хронічним панкреатитом, новітні способи ультрафонофорезу та бюфорезу ранових поверхонь, лікування та діагностики атропічного дерматиту у дітей, прогнозування перебігу серцевої недостатності у віддалених результатах після хірургічного лікування хворих на токсичний зоб середньої тяжкості, дозування лікарських середників під час імпульсної вакуумної терапії ранових поверхонь, лікування гострої респіраторної вірусної інфекції у дітей.

(Продовження на стор. 9)

..... ДО КОНФЕРЕНЦІЇ ТРУДОВОГО КОЛЕКТИВУ

ПІДСУМКИ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ ЗА 2016-2017 НАВЧАЛЬНИЙ РІК І ЗАВДАННЯ НА МАЙБУТНЄ

(Продовження. Поч на стор. 2-8)

Запатентовано магнітно-мідний адаптер для фіксації аутодермотрансплантів на рановій поверхні та різні способи його використання; способи резекції злоякісних пухлин грудної залози у хворих з макромастією; профілактики та лікування дисплазії кульшових суглобів у дітей грудного віку тощо.

МЕТРОЛОГІЧНА ЕКСПЕРТИЗА ТА НОРМОКОНТРОЛЬ НАУКОВОЇ ПРОДУКЦІЇ

Основним завданням метрологічної служби (МС) є забезпечення єдності вимірювань в університеті, здійснення метрологічного контролю та нагляду за діяльністю всіх підрозділів університету з метою якісного проведення НДР й отримання достовірних результатів наукових досліджень, обліку матеріальних ресурсів. З метою досягнення єдності вимірювань, достовірності отриманих результатів досліджень 2016-2017 н.р. метрологічним забезпеченням були охоплені всі планові науково-дослідні та дисертаційні роботи, лікувальний процес і випуск друкованої продукції, діяльність господарської частини.

При виконанні НДР і в лікувальному процесі в університеті використовують понад 200 методик виконання вимірювань (МВВ) при експериментальних, клінічних та інших наукових дослідженнях. Для їх забезпечення, а також в навчальному процесі, використовують понад 2000 засобів виміральної техніки.

Метрологічна служба університету є базою для виконання функцій головної організації метрологічної служби МОЗ України (ГОМС МОЗ ТДМУ) (свідоцтво про атестацію ГОМС МОЗ ТДМУ від 16.12.2013 р. № 063/13 терміном на п'ять років).

ДІЯЛЬНІСТЬ ВІВАРІЮ

Протягом року у віварії проводили роботу з вирощування та утримання лабораторних тварин і свиней в'єтнамської породи, які використовують для забезпечення навчального та наукового процесу, циклу тематичного вдосконалення «Лапароскопічні технології».

Протягом навчального періоду для навчального процесу використано: 210 голів білих шурів, 20 білих мишей, 105 морських свинок та 160 поросят.

Для наукових досліджень використано: 2533 голів білих шурів, 100 голів морських свинок. Наразі у досліді знаходиться 430 голів шурів білих, у віварії утримують загалом 1000 білих шурів, 340 мишей, у тому числі Balb/c, понад 80 морських свинок.

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО СТУДЕНТІВ

Роботу студентського наукового товариства (НСТ) координує рада, до складу якої ввійшло 35 студентів — активних науковців. Робота ради наукового товариства студентів ґрунтується на координуванні діяльності студентських наукових гуртків та роботі студентів-учасників наукових програм при організації науково-дослідницької роботи. У звітному навчальному році в студентських наукових гуртках займався 371 студент медичного факультету, 38 — фармацевтичного, 35 — стоматологічного та 36 — факультету іноземних студентів.

У студентських наукових програмах «Студент — майбутній фахівець високого рівня кваліфікації» брали участь 24 студенти медичного факультету, 3 — стоматологічного, 2 — фармацевтичного; «Студент і профорієнтаційне навчання» — 115 студентів медичного факультету, 9 — стоматологічного, 16 — фармацевтичного, 15 — факультету іноземних студентів.

Протягом 2016-2017 навчального року студенти ТДМУ були співавторами 37 статей, опублікованих в фахових виданнях (з них 16 — учасники програм). Загалом студентами опубліковано 326 тез на конференціях (учасниками програм — 107), з них на всеукраїнських — 27, міжнародних — 299. Презентовано 153 усні виступи (учасниками програм — 84), з всеукраїнською участю — 28, з міжнародною — 125. Студент 5 курсу медичного факультету Роман Зварич став переможцем Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт та отримав диплом II ступеня в секції «Клінічна медицина» (науковий керівник проф. Венгер І.К.).

Студенти Анастасія Гудима, Петро Табас, Роман Зварич та Катерина Воробець стали переможцями конкурсу стипендіальної програми «Завтра.UA» та ввійшли до сотні кращих студентів, які впродовж 2017-2018 н.р. отримуватимуть стипендію від «Фонду Віктора Пінчука».

24-26 квітня 2017 року проведено XXI Міжнародний медичний конгрес студентів і молодих вчених. Студенти опублікували 775 тез і представили 241 усну та 19 стендових доповідей.

РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

2016-2017 рр. молоді науковці ТДМУ опублікували 157 робіт у збірниках матеріалів міжнародних конференцій та журналах за кордоном. У збірнику матеріалів XXI Міжнародного конгресу студентів і молодих вчених молоді вчені опублікували 132 тези, усно презентовано 63 доповіді.

У рамках XXI Міжнародного конгресу студентів і молодих вчених 24-26 квітня 2017 року проведено круглі столи «Євроатлантична інтеграція — погляд молодих науковців», «Питання гендерної рівності в Україні» та «Як проводити наукові дослідження?».

18 травня 2017 р. на базі конгрес-центру ТДМУ рада молодих вчених при МОЗ України організувала круглий стіл на тему «Роль молодих вчених у реформуванні вітчизняної науки та реалізації Закону України «Про вищу освіту» в системі підготовки фахівців галузі знань «Охорона здоров'я» в рамках XIV Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Сучасні підходи до вищої медичної освіти в Україні».

Рада молодих вчених ТДМУ продовжує співпрацю з РМВ МОН України, взяла участь в обговоренні проектів законодавчих актів щодо наукової роботи науковців. Проводиться робота з реорганізації та розширення ради молодих вчених для забезпечення представництва кафедр усіх факультетів ТДМУ.

НАУКОВІ ФОРУМИ

Організація та проведення наукових форумів є однією з форм впровадження наукових розробок у практичну охорону здоров'я. За звітний період з вересня 2016 до липня 2017 року в ТДМУ відбулося 25 конференцій, форумів, з'їздів і семінарів (9 протягом осіннього семестру, 16 — весняного). Рангова структура конференцій розподілилася так: 1 була внесена у реєстр МОЗ України 2016 року, 11 наукових форумів подані для внесення у реєстр 2017 р., 3 — зареєстровано у Міністерстві освіти та науки України, решта проведені на регіональному рівні. 12 конференцій були присвячені 60-річному ювілею Тернопільського державного медичного університету імені І.Я. Горбачевського.

Успішно використовується веб-платформа для інформаційного супроводу та забезпечення конференцій, які проводять на базі університету — Open Conference Systems (<http://conference.tdmu.edu.ua/>). Інформаційна система керування проведенням наукових конференцій в ТДМУ дозволяє більш якісно виконувати всі необхідні функції.

18-19 травня 2017 року на базі конгрес-центру навчально-оздоровчого комплексу «Чер-

вона калина» Тернопільського державного медичного університету імені І.Горбачевського відбулася вже традиційна XIV Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю «Сучасні підходи до вищої медичної освіти в Україні», присвячена 60-річчю ТДМУ з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України за допомогою відеоконференц-зв'язку та онлайн-трансляцією на Youtube. Очолював роботу конференції заступник міністра охорони здоров'я Олександр Лінчевський. У її роботі взяли участь представники МОЗ України, ректори, проректори з науково-педагогічної роботи, проректори (декани) з міжнародних зв'язків вищих навчальних закладів і закладів післядипломної освіти, що здійснюють підготовку фахівців за спеціальностями галузі знань «Охорона здоров'я», представники ради молодих вчених при МОЗ України, директори медичних коледжів та медичних училищ.

Під час роботи конференції були обговорені актуальні питання реформування вищої медичної освіти, запровадження стандартів підготовки фахівців за спеціальностями галузі знань 22 «Охорона здоров'я», питання організації освітнього процесу у ВНЗ МОЗ України в умовах реформування системи охорони здоров'я в Україні, ролі молодих вчених у розвитку вітчизняної науки та освіти. Визначено основні проблеми організації освітнього процесу у ВНЗ МОЗ України та шляхи їх вирішення.

БІБЛІОТЕКА

Бібліотека Тернопільського державного медичного університету імені І. Я. Горбачевського свою місію вбачає у сприянні цілісному розвитку гармонійної особистості, забезпеченні її навчальних, наукових, культурних потреб шляхом створення сучасного бібліотечно-інформаційного освітнього середовища.

Роботу колективу у звітний період спрямовували на збереження й поповнення бібліотечного фонду, впровадження новітніх інформаційних технологій у всі сфери діяльності, створення комфортного інформаційного середовища для задоволення зростаючих освітніх та особистісних потреб користувачів. Пріоритетними напрямками діяльності бібліотеки були:

- забезпечення навчально-педагогічного та науково-дослідницького процесу документними й електронними інформаційними джерелами;
- розширення інформаційного потенціалу за рахунок орієнтованого формування фондів;
- забезпечення умов вільного доступу користувачів до інформаційних ресурсів;
- вдосконалення інформаційно-пошукового апарату;
- подальший розвиток наукової діяльності, удосконалення традиційних форм роботи з користувачами, вивчення та поетапне впровадження інноваційних методів.

2016-2017 навчального року продовжували роботу над оновленням матеріально-технічної бази бібліотеки. Проведено ремонт і переоблаштування приміщень книгозховищ у головному корпусі, зроблено ремонт у правому крилі підвального приміщення морфологічного корпусу університету, де зберігається частина бібліотечного фонду (змонтовано стелажі, облаштовано вентиляцію).

Відбулося оновлення й поповнення комп'ютерної та оргтехніки: у читальній залі облаштовано 12 автоматизованих робочих місць для користувачів; замінено 19 персональних комп'ютерів для роботи бібліотекарів; встановлено інтерактивну дошку, демонстраційний проектор; придбано мультимедіальні копіювальні пристрої.

Станом на 1 серпня 2017 року обсяг документного фонду становить 357 913 прим. документів, у тому числі:

- книг — 291 358;
- періодичних видань — 42 692;
- неопублікованих документів (дисертацій, авторефератів дисертацій, магістерських робіт, методичних рекомендацій) — 13 153;
- електронних видань — 710.

Одним з головних завдань бібліотеки університету є оновлення та доукомплектування фонду достатньою кількістю видань, необхідних для забезпечення освітнього процесу та наукової діяльності. Поповнення фонду здійснювалося на основі тісної співпраці з навчальним відділом та кафедрами університету.

Для поповнення та оновлення бібліотечного фонду було проведено конкурсні торги із закупівлі підручників. За їх результатами бібліотечний фонд поповнили 6622 примірників підручників 104-х назв українською та англійською мовами на суму 1 756 426 грн.

Додатково у січні-травні 2017 року придбано 410 примірників підручників 49-ти назв українською мовою на суму 42 512 грн. У червні закуплено навчальної літератури ще на 158000 грн.

Із видавництва «Укрмедкнига» 2016-2017 навчального року надійшло 1 940 примірників підручників 24-х назв на суму 229 028 грн.

Також 2016-2017 навчального року бібліотека отримала у подарунок 66 примірників книг 35-ти назв українською мовою на суму 12 486 грн.

Важливим джерелом поповнення фонду бібліотеки була передплата періодичних видань. Протягом звітного періоду бібліотека отримувала 158 назв журналів, 80 з яких — фахові видання з медико-біологічних проблем.

Також фонд поповнювався авторефератами дисертацій та дисертаціями, які захищалися в нашому університеті. Усього за 2016-2017 навчальний рік до бібліотеки надійшло 9 639 примірників видань. Навчальна література становила 87 % від загальної кількості надходжень (8 394 примірників).

Книгозабезпечення навчальних дисциплін, які викладають в університеті, відповідає нормативу вимог підготовки фахівців з вищою освітою, затверджених Постановою КМ України від 30.12.2015 року № 1187 «Про затвердження ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти».

Важливими напрямками роботи бібліотеки ТДМУ 2016-2017 навчального року залишалися автоматизація бібліотечних процесів і створення електронних ресурсів. Вони здійснювалися на основі інформаційно-бібліотечної системи (АІБС) ІРБІС 64.

Відкритий та доступний у віртуальному просторі електронний каталог бібліотеки дозволяє залучити віддалених користувачів і дає можливість працювати з інформаційним контентом цілодобово.

Загальний обсяг баз даних електронного каталогу бібліотеки ТДМУ нині становить 96 725 записів.

Одним з основних завдань бібліотеки було забезпечення якісного оперативного інформаційного та бібліографічного обслуговування користувачів. Завдяки сучасним інформаційним технологіям бібліотека стала активним посередником між інформацією та користувачем.

За звітний період виконано 609 довідок, більшість з яких тематичні. Також надано консультації 18 аспірантам і пошукувачам.

Щомісяця проводять Дні інформації. Впродовж 2016-2017 навчального року було підготовлено 10 бюлетенів нових надходжень періодичних видань до бібліотеки, які розповсюджували на кафедрах університету. Здійснювали предметизацію нових надходжень. Усього за навчальний рік предметизовано 4 512 документів.

(Продовження на стор. 10)

ПІДСУМКИ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ ЗА 2016–2017 НАВЧАЛЬНИЙ РІК І ЗАВДАННЯ НА МАЙБУТНЄ

(Продовження. Поч на стор. 2–9)

Важливим завданням бібліотеки є виконання меморіальної функції, яка здійснювалася шляхом створення бібліографічних покажчиків, рекомендаційних списків літератури на паперових носіях та в електронній формі. Працівники інформаційно-бібліографічного відділу підготували 12 рекомендаційних списків літератури. Триває робота над бібліографічним покажчиком «Праці вчених Тернопільського державного медичного університету 2012–2016 рік».

Кількість користувачів бібліотеки за єдиним обліком становила 5 380 осіб, книговидача склала 372 895 прим., відвідування – 149 611 візитів.

Соціокультурна діяльність бібліотеки спрямовувалася на забезпечення зростання професійного рівня студентів, формування в них національної свідомості, активної громадянської позиції, виховання моральних якостей та духовних потреб, сприяння процесам самоідентифікації. Було організовано 26 тематичних виставок документів, які експонувалися у читальних залах бібліотеки та на абонементі наукової літератури.

Добре працював Клуб розмовної англійської мови для викладачів і студентів ТДМУ. Заняття проводила волонтер Корпусу Миру Нішат Мамуд.

У вересні 2016 року, напередодні Всеукраїнського Дня бібліотек, в університетській книгозбірні вперше було проведено Декаду відкритих дверей. В її рамках відбулися: презентація серії бібліографічних покажчиків «Вчені Тернопільського державного медичного університету імені І. Я. Горбачевського»; творча зустріч з тернопільською письменницею й громадським діячем, волонтеркою Лілією Мусіхіною, під час якої було презентовано історичний роман-притчу «Звичайник»; літературно-музична імпреза «Пісня лікує душу» за участю автора та виконавця власних пісень, доцента Юрія Футуйми, літературні читання «Поетія – це завжди неповторність...» за участю доцентів Валерія Дідуха та Романа Ладика, доцента Ігоря Гавришчака, урочисте святкування Всеукраїнського дня бібліотек.

2017 року в рамках святкування 60-річчя ТДМУ в бібліотеці провели цикл творчих зустрічей: «Спочатку було слово...» (творчий вечір проф. М. О. Кашуби), «Два серця і дванадцять струн» (творчий вечір доц. Л. І. Ковської-Романчук), «Від Пушкіна до Єсеніна. Російська поезія в перекладі Романа Ладика» (творчий вечір доцента Р. Б. Ладика).

Для презентації роботи бібліотеки широкому загалу користувачів підтримують сайт (<http://library.tdmu.edu.ua/>) та блог у мережі Інтернет (<http://bibl-tdmu.blogspot.com>).

ВИДАВНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ УНІВЕРСИТЕТУ

Протягом 2016–2017 року видавництво «Укрмедкнига» видало 296 назв різної друкованої продукції.

Серед них – 15 назв підручників, 12 з яких вийшли повторним тиражем, 3 нових. Видано 38 навчальних посібників, серед яких 10 новим тиражем. Протягом року надруковано 2 монографії, 4 назви іншої літератури, 16 назв навчально-методичної літератури, 8 збірників матеріалів конференцій, 58 видів матрикул, 67 назв індивідуальних планів для студентів.

Науково-педагогічний колектив університету за минулий навчальний рік підготував і подав до друку 102 найменування різноманітних навчально-методичних і наукових матеріалів, а саме: 23 підручники, 40 навчальних посібників, 3 монографії, 18 інформаційних листів, 14 методичних рекомендацій.

У видавництві виходять 13 наукових журналів, 12 з них внесено до переліку наукових фахових видань України, газети – «Медична академія» та «Університетська лікарня»,

яку студенти-волонтери нашого університету роздають хворим в університетській лікарні. Видається англійськомовне фахове видання «International Journal of Medicine and Medical Research».

Наукові журнали ввійшли у наукометричні бази Google Scholar, Index Copernicus та Ulrich's Periodical Directory, JournalTOCs, ROAD, DOAJ, BASE, OAJI. Проводиться робота щодо того, аби друковані видання університету ввійшли в інші міжнародні визнані наукометричні бази. Журнали ТДМУ індексуються у CrossRef, завдяки чому усі статті отримують індекс DOI. Активно підтримується web-платформа для журналів університету <http://ojs.tdmu.edu.ua/>.

Видавництво «Укрмедкнига» забезпечує всі підрозділи університету необхідними бланками, журналами та іншою друкованою продукцією. За рік від видавничої діяльності отримано 2622064 грн., для власних потреб надруковано продукції на 1026178 грн., бібліотеці передано книг на суму 229 028 грн.

ЛІКУВАЛЬНО- ПРОФІЛАКТИЧНА РОБОТА

Лікувальна робота працівників нашого університету виконується на 35 клінічних кафедрах, які розміщені на базах 18 лікувально-профілактичних закладів обласного та міського підпорядкування Тернопільської області, а також міста Рівне. Загальна кількість ліжкового фонду 2016–2017 навчального року склала 4765 ліжок.

Тісна співпраця фахівців з управлінням охорони здоров'я ОДА та міським відділом охорони здоров'я реалізована в участі обласних спеціалістів і провідних фахівців різноманітних спеціальностей у науково-клінічних конференціях, а також активній участі професорсько-викладацького складу кафедр в колегіях управління охорони здоров'я області та впровадження таких програм: «Обласна програма розвитку первинної медико-санітарної допомоги на засадах сімейної медицини», «Боротьба з онкологічними захворюваннями», «Охорона здоров'я матерів та дітей», «Протидія захворюваності на туберкульоз», «Запобігання серцево-судинним захворюванням та лікування серцево-судинних та судинно-мозкових захворювань», «Репродуктивне здоров'я населення Тернопільської області», «Цукровий діабет», «Обласна програма забезпечення профілактики ВІЛ-інфекцій, лікування, догляду та підтримки ВІЛ-інфікованих і хворих на СНІД».

15 працівників університету є позаштатними спеціалістами структурних підрозділів з питань охорони здоров'я Тернопільської обласної державної адміністрації та відділу охорони здоров'я та медичного забезпечення Тернопільської міської ради, академик НАМН України, завідувач кафедри інфекційних хвороб з шкірними та венеричними хворобами, професор М. А. Андрейчин – голова Асоціації інфекціоністів України.

На клінічних кафедрах університету працюють 343 викладачі – з них 60 професорів, 169 доцентів, 114 асистентів, навчається 67 аспірантів, 59 клінічних ординаторів. Серед викладачів кафедр 60 % мають «вищу» кваліфікаційну категорію, 15 % – «першу», 12 % – «другу», 13 % – не мають категорії, переважно це викладачі стоматологічного факультету, яким для отримання категорії не вистачає лікувального стажу.

Працівники клінічних кафедр за 2016–2017 н.р. у поліклініках прийняли 37 939 хворих, у стаціонарних відділах пролікували 17 638 пацієнтів, проконсультували на клінічних базах 65 272 хворих, на інших базах – 4636 пацієнтів. У хірургічних клініках виконано 5120 операцій, проведено 2697 асистенцій.

2016–2017 навчального року 14 викладачів

пройшли профільну спеціалізацію для повної відповідності профілю відділень, 34 – передатестаційний цикл із суміжних дисциплін, 9 – курси тематичних удосконалень, 14 – стажування за суміжною спеціальністю, 23 – курси стажування та спеціалізації у клініках Польщі, Канади, Великобританії, Словаччини, Франції.

2016–2017 навчального року проведено атестацію 246 (71%) викладачів нашого університету на підвищення або підтвердження лікарської кваліфікаційної категорії з них: 168 – підтвердження, 78 – присвоєно відповідну кваліфікаційну категорію, зокрема вищу – 36 осіб, першу – 22 особи, другу – 20 осіб.

Постанова Кабінету Міністрів України № 940 від 14 грудня 2016 року стоматологічний відділ університетської клініки внесла до переліку закладів охорони здоров'я, що забезпечують виконання загальнодержавних функцій.

5 квітня 2017 року відбулося урочисте відкриття стоматологічного відділу університетської клініки за адресою: вул. Чехова, 7 за участі представників обласної державної адміністрації, міської ради, управління охорони здоров'я. З початку роботи відділу його працівниками проведено більше 300 первинних оглядів, проліковано 35 учасників АТО, 58 дітей з малозабезпечених сімей.

Для поліпшення роботи клінічних кафедр придбано навчально-діагностичне обладнання, зокрема:

– на кафедру інфекційних хвороб з епідеміологією, шкірними та венеричними хворобами придбано апарат «Милта-Ф-8-01»;

– на кафедру первинної медико-санітарної допомоги та загальної практики сімейної медицини придбано діагностичний автоматизований комплекс для реєстрації електрокардіограм «CARDIO»;

– на кафедру педіатрії ННІ ПО придбано комплекс холтеровського моніторингу ЕКГ, монітор для немовлят, два пульсоксиметри «Біомед»;

– на кафедру невідкладної та екстреної медичної допомоги придбано автоматичний вимірювач артеріального тиску і частоти пульсу;

– на кафедру педіатрії №2 придбано автоматичний вимірювач артеріального тиску і частоти пульсу, монітор для немовлят, пульсоксиметр «Біомед»;

– на кафедру функціональної та лабораторної діагностики – ультразвуковий апарат, імпедантний аудіометр – для проведення акустичної тимпанометрії, встановлено аудіометр із спеціальною звукоізоляційною кабінкою;

– на кафедру оториноларингології, офтальмології та нейрохірургії придбано камертон металічний, чотири отоскопи, рефлектор лобний;

– на кафедру загальної хірургії – пристрій для вимірювання внутрішньочеревного тиску;

– для стоматологічного відділу придбано рентгенологічний апарат, ортопантомограф, необхідний інструментарій і розхідні матеріали;

– для навчального центру малоінвазивних оперативних втручань, який знаходиться у приміщенні віварію, придбано лапароскопічний інструментарій на суму 146 810 грн.

За підтримки голови правління Польського товариства соціальної медицини і громадського здоров'я, професора Альфреда Овоца, який є почесним професором нашого університету, отримано гуманітарний вантаж від польських партнерів. До складу вантажу увійшли навчально-наукова література, меблі, обладнання, манекени (манекени для серцево-легеневої реанімації, манекени для дитячої інтубації, манекен для навчання процедур реанімації, аптечки першої медичної допомоги, навчально-методичні комплекти для відновлення прохідності дихальних шляхів, дихальні маски, рятувальні ковдри,

навчальні комплекти для дослідження рани, фіксатори для шиї). Останніми дооснащений центр симуляційного навчання.

У рамках святкування 60-річчя створення нашого університету благодійний фонд м. Білефельд (Німеччина) подарував університету реанімобіль марки «Мерседес», який буде використано для навчального процесу студентів та підготовки лікарів ННІ ПО.

За звітний період укладено меморандум про співпрацю між Тернопільською міською організацією підтримки інвалідів, пенсіонерів та малозабезпечених осіб, угоду про відшкодування витрат за надання високоспеціалізованої стоматологічної ортопедичної допомоги (зубопротезування) з управлінням охорони здоров'я Тернопільської обласної державної адміністрації та з комунальною установою Тернопільської обласної ради «Петриківський обласний геріатричний пансіонат».

Також підписані угоди про співпрацю між ТДМУ та вищими навчальними закладами Тернополя про надання спеціалізованої стоматологічної допомоги студентам вишів.

Згідно з угодою про співпрацю з Тернопільським районним територіальним медичним об'єднанням, що стало клінічною базою для кафедри внутрішньої медицини №1 та загальної хірургії, навчальні площі збільшилися на 42,56 м².

За сприяння університету на базі дитячого відділення № 2 КУТОР «Тернопільська обласна дитяча клінічна лікарня» відкрито Школу навчання самоконтролю цукрового діабету для дітей та підлітків.

Завдяки співпраці з добродійним фондом «Дар життя» викладачі кафедри дитячих хвороб з дитячою хірургією протягом 2016–2017 навчального року здійснили 10 виїздів у район Тернопільської області, під час яких оглянуто 694 дітей, у тому числі 38 дітей до року. Вперше виявлена патологія складала 348 випадків (50,1 %), яка реєструвалася у дітей різних вікових груп і мала різноманітну етіологічну природу.

За 2016–2017 навчальний рік співробітниками клінічних кафедр запроваджено 133 нових методики діагностики та лікування різноманітних захворювань та патологічних станів.

У звітному році для студентів і співробітників університету прочитали лекції багато відомих в Україні та світі клініцистів. Відомий кардіохірург, директор Інституту серця МОЗ України Борис Тодуров запросив студентів університету для ознайомлення з роботою його клініки, а також запропонував кращим студентам двотижневий стажування на базі Інституту серця.

Результати наукової та практичної діяльності клінічних кафедр підведені на 7 Всеукраїнських і регіональних науково-практичних конференціях.

1–2 червня 2017 року проведено міжнародну науково-практичну конференцію «Тернопіль Dental Summit».

Професорсько-викладацький склад взяв активну участь у розробці та впровадженні заходів з профілактики грипу. На забезпечення виконання наказу МОЗ України «Про заходи щодо профілактики і боротьби з грипом та гострими респіраторними інфекціями в Україні», в університеті була створена протиепідемічна комісія, яка розробила програму профілактичних заходів, створено телефон гарячої лінії для консультацій краян працівниками кафедри інфекційних хвороб з епідеміологією. Кафедра інфекційних хвороб з епідеміологією, шкірними та венеричними хворобами створила відеоролик з приводу профілактики епідемії грипу, який було поширено у всіх вищих навчальних закладах міста. Для працівників університету було закуплено вакцину «Ваксигрип».

(Продовження на стор. 11)

ПІДСУМКИ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ ЗА 2016-2017 НАВЧАЛЬНИЙ РІК І ЗАВДАННЯ НА МАЙБУТНЄ

(Продовження. Поч на стор. 2-10)

В університеті продовжує роботу лабораторія полімеразно-ланцюгової реакції та міжкафедральна клінічна лабораторія. 2016-2017 навчального року у МКЛ проведено 13 366 обстежень, а в лабораторії ПЛР-діагностики — 3422 досліджень. Лабораторія також провела 2070 безкоштовних діагностичних досліджень для співробітників університету та 4068 для студентів.

2016-2017 навчального року в медичному пункті університету запроваджено електронну версію реєстратури, обладнано кабінет для консультацій лікаря-окуліста. Працівники медичного пункту надали амбулаторну допомогу 3639 студентам.

Комісією з організації та проведення медичних оглядів студентів і працівників ТДМУ за звітний період проведено 3324 профілактичних огляди студентів медичного, фармацевтичного, стоматологічного факультетів, навчально-наукового інституту медсестринства та 111 працівників університету.

Продовжували працювати навчально-практичні центри первинної медико-санітарної допомоги. 2015-2016 навчального року в НПЦПМСД прийнято 286 амбулаторних хворих — 124 первинно, 162 повторно. Проводилися щоденні дворові обходи.

Усі випадки прийому амбулаторних хворих і виклики на дім належним чином фіксувалися у навчальній медичній документації. Спільно з медперсоналом ФАПів студентами скеровано 52 хворих до дільничного терапевта та 73 — до фахівців-консультантів. Мешканцям сіл, в яких розташовані НПЦПМСД, постійно надають спеціалізовану стоматологічну допомогу.

МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ

2016-2017 навчального року продовжували фахові стажування викладачів ТДМУ на навчально-клінічних базах університетів-партнерів, проведення спільних наукових форумів, а також здійснення академічних обмінів викладачами та студентами.

ТДМУ став членом Балтійської університетської програми (BUP).

Університет відвідали Надзвичайний та Повноважний посол Соціалістичної Республіки В'єтнам в Україні Нгуєн Мінь Чі та перший секретар і керівник торгово-економічного відділу Посольства Хо Яунг Тхань, Надзвичайний та Повноважний Посол Індії в Україні Манодж Кумар Бхарті, Надзвичайний і Повноважний посол Ісламської Республіки Пакистан Аттар Абас, Консул Посольства Арабської Республіки Єгипет Марва Абдалаал Махмуд, почесний консул Республіки Гана доктор Альберт С.Л. Кітчер та заступник голови спеціального комітету охорони здоров'я парламенту Гани Сабі Вільям Квасі. Університет співпрацює з 59 іноземними партнерами з 22 країн світу.

За звітний період підписано 14 угод про міжнародну діяльність. Нашими партнерами стали:

1. Університет Поля Сабатьє (Тулуза, Франція).
2. Університет Мансури (Мансура, Єгипет).
3. Університет Упсали (Упсала, Швеція).
4. Університет Південної Богемії (Чеське Будейовіце, Чехія).
5. Міжнародна організація освіти та науки ALAIESCO (Рабат, Марокко).
6. Фондація «Чотири пори року» (Жешув, Польща).
7. Державний університет Акакія Церетелі (Кутаїсі, Грузія).
8. Фондація допомоги дітям (Живець, Польща).
9. Міжнародний центр I-TECH Університету штату Вашингтон (Вашингтон, США).
10. Білоруська медична академія післядипломної освіти (Мінськ, Білорусь).

11. Вища школа наук про здоров'я Collegium Masoviense (Жирардув, Польща).

12. Вища школа стратегічного планування в Домброві-Гурничій (Домброва-Гурнич, Польща).

13. Жешувський університет (Жешув, Польща).

14. Державний університет медицини і фармації ім. Ніколая Тестеміцану (Кишинів, Молдова).

Також поновлена угода з Вроцлавським медичним університетом (Вроцлав, Польща).

Укладені угоди щодо участі в програмі Erasmus:

1. Erasmus + Programme спільно з Вроцлавським медичним університетом (Вроцлав, Польща).

2. Erasmus + Programme спільно з університетом Арістотеля (Салоніки, Греція).

Науковці університету взяли участь у Програмі транскордонного співробітництва «Польща-Білорусь-Україна-2014-2020». Подані два спільні проекти: «Спільні дії, спрямовані на зниження захворюваності на туберкульоз та зрівнювання доступу до медичних послуг в найбільш маргінальних громадах Польщі, Білорусі та Україні» та «Стиль життя різних соціальних і професійних груп населення та цивілізаційні загрози здоров'ю у прикордонному регіоні PL-BY-UA». Спільно з науковцями з Польщі проводять наукові дослідження з проблеми вивчення епідеміології, патогенезу і клініки Лайм-бореліозу.

Разом з Вищою школою наук про здоров'я «Collegium Nasoviense» університет започаткував програму отримання двох дипломів за першим (бакалаврським) і другим (магістерським) рівнями спеціальності «Медсестринство».

Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського є учасником міжнародного проекту Erasmus Mundus MEDEA, який фінансує Євросоюз (EACEA). Завдяки цьому проекту впродовж осіннього семестру відбулося піврічне стажування 4 студентів і річне стажування одного студента у медичному університеті Вроцлава.

У рамках співпраці між Тернопільським державним медичним університетом імені І. Я. Горбачевського та Вроцлавським медичним університетом наші викладачі стажувалися у клініках університету-партнера. Зокрема, на базі клініки трансплантації кісткового мозку, дитячої онкології та гематології «Przyładek Nadziei» (м. Вроцлав) стажування пройшла асистент кафедри педіатрії №2 Наталія Лучишин. Асистент кафедри фармакогнозії з медичною ботанікою Соломія Козачок стажувалася на базі Інституту ґрунтознавства та рослинництва у відділі біохімії та якості рослин (м. Пулави, Польща).

Доцент кафедри невідкладної та екстреної медичної допомоги Оксана Сидоренко, аспірант Євген Лоза взяли участь у програмі «Відкритий світ», яку заснував Конгрес США.

Завідувач кафедри філософії та суспільних дисциплін І. М. Мельничук проходила науково-педагогічне стажування в Міжнародному університеті Шиллера (Париж) на тему: «Організація навчального процесу, інноваційні методи та технології навчання: досвід Міжнародного університету Шиллера».

Науковець кафедри інфекційних хвороб з епідеміологією, шкірними та венеричними хворобами Тернопільського державного медичного університету імені І.Я. Горбачевського Олена Бідованець стажувалася у рамках PhD-програми проекту академічної мобільності Erasmus Mundus MEDEA на базі Університету Перуджі (Італія).

У Вроцлавському медичному університеті місячне стажування пройшли доцент кафедри ортопедичної стоматології стоматологічного факультету Світлана Росоловська, доцент кафедри терапевтичної стоматології Мар'яна Левків та Ірина Суховолець, асистент кафедри мікробіології Наталія Кравець.

Також викладачі університету стажувалися на базі Академії технічно-гуманістичної у Бельско-Бялій, лікувальних закладах Словаччини, Австрії, Іспанії.

У рамках програми «Еразмус Мундус MEDEA» асистент кафедри педіатрії № 2 Ірина Сарапук стажувалася в Університеті Поля Сабатьє у місті Тулуза (Франція), асистент кафедри внутрішньої медицини № 3 Ружицька Оксана в Університеті Кардіф Метрополітен у місті Кардіф (Велика Британія).

Завідувач кафедри дитячих хвороб з дитячою хірургією Оксана Боярчук та завідувач кафедри фармакології з клінічною фармакологією Олександра Олещук читали лекції у Вроцлавському медичному університеті (Польща) в рамках програми академічних обмінів ERASMUS+.

З 3 до 9 червня 2017 року студенти 4 курсу спеціальності «Здоров'я людини» перебували з ознайомчим візитом у реабілітаційному центрі «Фондація допомоги дітям» в м. Живець (Польща) на запрошення директора центру пані Ренати Блехи. Цей візит відбувся завдяки підписаній спільній українсько-польській угоді між ТДМУ та Фондацією допомоги дітям.

29 травня 2017 року у відділі міжнародних зв'язків відбувся конкурсний відбір серед студентів III-IV курсів медичного факультету для семестрового навчання у Вроцлавському медичному університеті впродовж осіннього семестру 2017-2018 навчального року, який вибороли 7 студентів медичного факультету.

Вже стало традицією для студентів нашого університету проходження виробничої практики в університетах-партнерах. Так, під час зимових канікул виробничу практику у Вроцлавському медичному університеті проходили 6 студентів стоматологічного факультету, а в період літніх канікул — 7 студентів медичного факультету.

Упродовж 2016-2017 навчального року відділ міжнародних зв'язків організував 51 закордонне відрядження 48 працівників ТДМУ: з метою участі в міжнародних наукових та освітніх форумах і конференціях — 13 відряджень, 13 працівників; з метою розробки проектів спільних наукових досліджень 5 відряджень, 7 працівників; з метою читання курсу лекцій в іноземних ВНЗ — 13 відряджень, 3 працівники; для проходження стажувань — 19 відряджень, 22 працівник; з метою налагодження міжнародної співпраці — 8 відряджень, 4 працівники.

З 19 липня до 31 липня 2016 року на базі НОК «Червона калина» відбулися XII Міжнародні літні студентські школи. В роботі літніх шкіл взяли участь 50 студентів університету та 40 учасників з вищих навчальних закладів з Канади, Словаччини, Польщі, Єгипту, Узбекистану та Грузії.

З учасниками літніх шкіл проведено низку тренінгів і майстер-класів, проведено змагання «Медицина невідкладних станів. Робота в команді».

На урочисту академію, присвячену 60-річчю Тернопільського державного медичного університету імені І.Я. Горбачевського, прибули 18 іноземних делегацій з 8 країн світу.

2016-2017 навчального року частими гостями університету були професори та провідні науковці із Європи та США. Лекції для студентів та викладачів прочитали: доцент кафедри інфекційних хвороб Університету Riga Stradins Раймондс Сіманіс (Рига, Латвія); Войцех Барг — професор кафедри фізіології Вроцлавського медичного університету (Вроцлав, Польща); заступник декана хімічного факультету Вроцлавського технічного університету, професор Піотр Млинаж (Польща); проф. М. Калінський — завідувач кафедри прикладних медичних наук Університету Мюррея (Штат Кентукі, США); Мохамед Саллах — директор відділу міжнародних відносин Університету Мансури (Мансура, Єгипет); президент Університету імені Грента Мак-Юена доктор Девід Аткинсон (Едмонтон, Канада); завідувач симуляційного центру університету Мак-Юена, консультант з розробки програм симуляційного навчання Колет Фойзі-Дол (Едмонтон, Канада); директор з досліджень та розвитку Chemistry & Industrial Hygiene, Inc., доктор біологічних наук, сертифікований індустріальний гігієніст, дійсний член Товариства токсикології (SOT), голова Міжнародної робочої групи з екологічного здоров'я дітей Андрій Корчевський (США); засновник клініки «Clarkson Sports & Physio Clinic» викладач Школи реабілітаційної медицини Рената Роман (Торонто, Канада); професори університету Ферфілд Кетрін Нантц і Девід Шмідт (штат Коннектикут, США).

У звітному році почесними професорами Тернопільського державного медичного університету імені І. Я. Горбачевського стали президент Університету імені Грента Мак-Юена (Канада) професор Девід Аткинсон і ректор Державної вищої школи імені Папи Римського Іоанна-Павла II (Польща), професор Йозеф Бергер.

НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНА ТА ВИХОВНА РОБОТА

Виховна робота — важлива та невід'ємна складова частина освітнього процесу. Поєднання навчання та виховання в університеті дає можливість забезпечити підготовку висококваліфікованих фахівців, ідеалом яких має бути гармонійно розвинена, високоосвічена, творча, юридично обізнана, активна й національно свідомою людиною.

Відповідно до «Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді», реалізація основних завдань і засад виховної роботи протягом 2016-2017 навчального року здійснювалася за основними напрямками:

- національно-патріотичне виховання;
- інтелектуально-духовне виховання;
- громадсько-правове виховання, профілактика злочинів та правопорушень;
- моральне виховання, благодійна та волонтерська робота;
- естетичне виховання;
- пропаганда здорового способу життя;
- робота з іноземними студентами.

В університеті функціонує Інститут кураторів студентських академічних груп. Одними з найважливіших учасників виховного процесу є куратори академічних груп студентів, які впродовж навчального року проводять індивідуальну та групову організаційно-виховну та культурно-освітню роботу.

Протягом року було підготовлено та проведено заходи, присвячені знаменним подіям, національно-культурним традиціям, провідним вченим, політичним діячам, пам'ятним університетським датам.

Одним з напрямків виховної роботи є національно-патріотичне виховання, яке спрямоване на відродження національної культури та використання кращих традицій культурних надбань.

З нагоди святкування Різдвяних свят хор університету подарував щире виконання щедрівок, а також став пісенною окрасою фестивалю «Різдво у серці». Під час колядування вдалося зібрати понад 20 тисяч гривень, які спрямовано на добродійні справи.

До дня народження Т. Г. Шевченка організовано та проведено літературно-музичний вечір «І на оновленій землі».

На кафедрі української мови організували святкове дійство з нагоди відзначення Дня української писемності та мови.

Куратори академічних груп студентів провели тематичні екскурсії у Тернопільський історико-меморіальний музей політичних в'язнів, краєзнавчий музей та музей-садибу

(Продовження на стор. 12)

ПІДСУМКИ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ ЗА 2016–2017 НАВЧАЛЬНИЙ РІК І ЗАВДАННЯ НА МАЙБУТНЄ

(Продовження. Поч на стор. 2-11)

М. І. Пирогова у м. Вінниця, поїздки студентів у музей-садибу академіка І. Я. Горбачевського в селі Зарубинці.

Активно працював науково-краєзнавчий гурток «Терполяни». Гуртківці відвідали село Бережанка, відоме історичними пам'ятками козацької доби, спільно з польськими студентами побували в селі Лопушне Лановецького району, де поклали квіти до пам'ятного знака, встановленого на могилі полеглих в бою українців і поляків.

18 лютого 2017 року з нагоди 60-річчя ТДМУ відбулася зустріч Патріарха Української греко-католицької церкви Блаженнішого Святослава Шевчука з працівниками та студентами.

З нагоди святкування 125-ї річниці від дня народження митрополита Української греко-католицької церкви Йосифа Сліпого в рамках проекту «Духовні зустрічі» відбулися зустрічі з священиками греко-католицької церкви.

Нині надзвичайно актуальним є військово-патріотичне виховання. З нагоди Дня захисника України організовано урочистий концерт «Нескорені» за участю воїнів АТО – викладачів і працівників нашого університету. З нагоди Дня збройних сил України студенти представили патріотичний концерт для членів товариства інвалідів «Сильні духом».

Торік 14 випускників університету пройшли складний відбір і стали слухачами Української військово-медичної академії.

Викладачі та студенти взяли участь у заходах, приурочених вшануванню пам'яті героїв Небесної Сотні, героїв АТО, Снових стрільців, воїнів УПА, полеглих у Другій світовій війні, поклали квіти до могили.

Однією з форм виховання є добродійна діяльність. В університеті успішно продовжує функціонувати волонтерський рух під керівництвом доцента кафедри фармакогнозії з медичною ботанікою І. З. Керничної. До числа волонтерів входять викладачі та понад тисяча студентів, у тому числі іноземці. Основні напрямки діяльності волонтерства ТДМУ – допомога бійцям АТО, допомога людям із соціально незахищених верств населення, дітям з обмеженими можливостями, дітям-сиротам, інструкторські курси з домедичної допомоги, проведення інформаційно-просвітницьких заходів щодо профілактики захворювань.

Студенти, які входять до загону швидкого реагування Тернопільської обласної організації Товариства Червоного Хреста, спільно з іншими волонтерами допомогли зібрати та завантажити понад 20 тонн гуманітарного вантажу для мешканців Авдіївки. Також проведено заходи з нагоди Всесвітнього дня хворого у Тернопільському обласному перинатальному центрі «Матері та дитини».

Хористи ТДМУ закупили та передали благодійну допомогу Тернопільському хоспісу. Для гематологічного відділення дитячої міської лікарні було придбано холодильник, а також небулайзери і штатив.

Організовано та проведено загальноуніверситетський добродійний ярмарок. Загалом було зібрано понад 56 тис. грн.

Представники Нігерійської асоціації студентів університету відвідали Центр соціальної та психологічної реабілітації для дітей, вручили подарунки та провели цікаві ігри.

Активісти проекту «Повернемо щасливе дитинство онкохворим дітям» організували благодійний концерт на підтримку онкохворих дітей. Керівник проекту – доцент кафедри ортопедичної стоматології Тетяна Дзецюх.

Шостий рік поспіль Товариство Червоного хреста в Тернопільській області разом із ТДМУ проводять акцію «Квітка добра та милосердя». Під час акції студенти-волонтери вимірювали всім бажаним артеріальний тиск, надавали консультації щодо ведення здоро-

вого способу життя. Волонтерський загін студентів «Червоний хрест» провів майстер-клас з надання першої медичної допомоги.

Студентський парламент спільно з Тернопільським обласним відділенням Всеукраїнської мережі «Людей, що живуть з ВІЛ» організували акцію «Обійми мене».

З нагоди Всесвітнього дня імунітету 1 березня студенти з тематичними лекціями побували у міських школах. З нагоди Всесвітнього дня боротьби з туберкульозом проведено низку заходів, в тому числі організовано добродійний ярмарок, під час якого продавали домашню випічку.

З нагоди Всесвітнього дня боротьби з тютюнопалінням студенти, разом з представниками обласного «Центру здоров'я» та волонтерським загоном «Червоний хрест», який також складається зі студентів ТДМУ, закликали тернополян позбутися шкідливої звички – тютюнопаління.

До Міжнародного дня захисту дітей студенти волонтерського загону «Червоний хрест» провели збір коштів з метою допомоги дітям з малозабезпечених сімей, допомогли в облаштуванні благоустрою Тернопільського обласного спеціалізованого будинку дитини.

Члени Європейської медичної студентської асоціації (European Medical Students Association) підготували практичні заняття та доповіли до Всесвітнього дня боротьби з гемофілією та Дня Землі.

14 травня 2017 року студенти та викладачі долучилися до святкування Дня сім'ї, який відбувся в парку Національного відродження. Кафедра іноземних мов організувала добродійну акцію до Дня матері у Петриківському обласному геріатричному пансіонаті.

Студенти-іноземці спільно з волонтерським рухом ТДМУ працюють в благодійному фонді «Карітас» і Петриківському геріатричному пансіонаті. Щорічно студенти університету активно долучаються до акцій та заходів з нагоди Міжнародного дня інваліда.

Активно долучилися студенти та викладачі всіх кафедр університету до акцій, присвячених Дню Святого Миколая. Уже декілька років поспіль центр соціальних служб захисту прав дітей та молоді надає списки сімей, які майбутні медики згодом відвідують з подарунками. У рамках акції «Миколай про тебе не забуде» в університеті відбувся збір подарунків для маленьких тернополян з малозабезпечених сімей. Студентський парламент ТДМУ організував «Благодійний аукціон побачень», завдяки якому було зібрано понад 19 тис. грн. Кошти передані для лікування Олени Петрас, закуплено плазмові телевізори та м'які крісла для Тернопільського обласного притулку для неповнолітніх.

Упродовж кількох років студенти ТДМУ є активними учасниками добродійної акції «Ялинка бажань».

Представники Тернопільського осередку Європейської асоціації студентів-медиків побували в дитячому будинку «Малютка» та подарували малечі святкове дійство.

Лікарі-інтерни кафедри педіатрії ННІ ПО ТДМУ привітали зі святом Миколая пацієнтів гематологічного відділення Тернопільської міської дитячої комунальної лікарні.

ТДМУ долучився до місячника паліативної допомоги в Україні. На базі навчально-наукового інституту медсестринства створена школа волонтерства з можливістю проходження практики у хоспісі.

Постійно велику увагу в університеті приділяють художньо-естетичному вихованню студентів. Реалізацію творчого потенціалу молоді здійснюють у гуртках художньої самодіяльності вокального, театрального та танцювального спрямування. За участю колективів художньої самодіяльності проводять святкові концерти, присвячені різним знаменним датам. Протягом року організовано й проведено культурно-мистецькі та розва-

жальні концерти, зокрема, конкурс краси «СтудМіс ТДМУ-2017», концерт, присвячений 60-річчю університету, концерт з нагоди відзначення Дня студента та Дня Валентина.

Театральна студія «Арт-Драма» представила нові прем'єри – трагікомедію «Дуже проста історія» та виставу за твором Івана Карпенка-Карого «Безталанна».

З нагоди 60-річчя з дня заснування нашого університету відбулися творчі вечори «Година власних поезій Валерія Дідуха», «Спочатку було слово» завідувача кафедри загальної гігієни та екології, професора Миколи Кашуби, «Два серця і 12 струн» доцента кафедри акушерства і гінекології № 1, письменниці та поетеси Лесі Романчук-Коківської, та «Від Пушкіна до Єсеніна: російська поезія в перекладах» доцента кафедри медичної фізики Романа Ладики. У рамках святкування 60-річчя університету завідувач кафедри анестезіології та реаніматології, професор Олександр Олійник підготував виставку своїх графічних робіт. Відбувся творчий вечір доцента кафедри хірургії № 1 з урологією імені професора Л.Я. Ковальчука Юрія Футуymi «З любов'ю до людей».

15 лютого 2017 року пройшов день фармацевтичного факультету. Викладачі, студенти та випускники зібралися щоб згадати славетні сторінки історії ТДМУ.

Кафедра іноземних мов організувала тижень іноземних мов.

З метою відзначення кращих студентів та стимулювання студентських ініціатив проведено конкурс «Кращий студент ТДМУ». Подяки та премії отримали студенти медичного факультету: Віктор Міщанчук – за відмінні успіхи у навчанні, Катерина Галей – за вагомий досягнення в науковій роботі, Іван Калька – за вагомий досягнення у спорті, Ілліана Гола – за активну волонтерську діяльність, Ірина Токарчук – за активну громадську позицію, Ксенія Олійник – за активну участь у культурно-мистецькій роботі.

Двоє талановитих вокалістів, студентка медичного факультету Ксенія Олійник і студент факультету іноземних студентів Хуберт Мікоша посіли друге і третє місця у фінальному етапі відкритого міського студентського пісенного фестивалю-конкурсу «Окрилені пісню». Ксенія Олійник на Міжнародному музичному конкурсі «Autumn starfall» у Празі (Республіка Чехія) отримала третє місце у номінації «Академічний вокал».

Студентка першого курсу медичного факультету Софія Микулич посіла друге місце у номінації «Естрадний жанр» у Всеукраїнському фестивалі мистецтв «Україна – моя любов», який відбувся 11 березня у Львові.

Команди студентів здобули перемогу на конкурсах обласного рівня: «Студентська Доба», «Студреспубліка», «Інтелектуальна битва університетів», чемпіонат між вишами «Що? Де? Коли?». Команда КВК «В активному пошуку» брала участь у фестивалі студентської ліги КВК «Відпочиваємо разом!», фестивалі Галицької ліги КВК, студентських лігах у містах Івано-Франківську, Тернополі, Хмельницькому, Луцьку. Студент стоматологічного факультету А. Андрусик та студент фармацевтичного факультету В. Довгалюк взяли участь у складі збірної команди України у Міжнародному фестивалі середньовічного бою «Битва націй».

Іноземні студенти університету є активною частиною молодіжної спільноти вишу. Під керівництвом відповідальної за виховну роботу з іноземними студентами доцента кафедри мікробіології, вірусології та імунології О.В. Покришко проводиться багато спільних заходів з вітчизняними студентами.

Іноземні студенти взяли участь у проекті реабілітації бійців АТО. У Тернопільській міській бібліотеці № 2 проведено захід «Близька та далека Індія».

Студенти ТДМУ є частими гостями на місцевих

телевізійних каналах. Зокрема, у програмі «Ранок з ТБ» вони розповідають про життя університету, про заходи, що відбуваються; про свою країну вони розповідають українською мовою. Проведено телепередачі про Індію, Марокко, Ірак, Єгипет, Гану, під час яких глядачам розповіли про звичаї та традиції, цікавинки із життя на батьківщині, що створює позитивний імідж студентів-іноземців серед місцевого населення.

За ініціативи студентів проведено конкурс краси «Miss Ghana-Ukraine».

Варто відзначити роботу куратора групи іноземних студентів, доцента кафедри фармакології з клінічною фармакологією Оксани Олегівни Шевчук, яка протягом року організує екскурсії та ознайомлює студентів з пам'ятками культури України.

З метою пропаганди здорового способу життя за ініціативи органів студентського самоврядування та за сприяння кафедри фізичної реабілітації здоров'я людини та фізичного виховання в університеті організовано чемпіонати з міні-футболу «Кубок ректора» та «Ліга чемпіонів», шаховий турнір, присвячений 60-річчю ТДМУ та Кубок ректора з волейболу, Кубок ректора з баскетболу, проведено міжуніверситетські змагання «Козацькі забави».

Студентка І курсу Ю. Котик посіла 2 місце у XX міжнародних змаганнях зі спортивною ходьби на здобуття кубка «Вечірній Івано-Франківськ» та відкритий першості міста Тернополя з легкої атлетики серед студентської молоді західного регіону України.

Представник факультету іноземних студентів Міхал Ленарт здобув дві срібні медалі під час VII відкритого чемпіонату ВПА України з пауерліфтингу, жиму штанги лежачи та станової тяги, який відбувся 17-19 березня у Луцьку.

У змаганнях з баскетболу в рамках відкритої універсиади міста Тернополя наша команда виборола 4 місце. Жіноча волейбольна команда ТДМУ виборола третє місце в універсиаді міста Тернополя, а команда з армспорту стала абсолютним чемпіоном. Збірна команда з шахів на міжвузівському турнірі здобула бронзові медалі, а команда ТДМУ з плавання другий рік поспіль виборює в універсиаді третє загальнокомандне місце серед 7 команд-учасниць.

Студент четвертого курсу стоматологічного факультету ТДМУ Ігор Морозовський здобув III місце у ваговій категорії 74 кг у фул-контакті на чемпіонаті України з кікбоксингу. Асистент кафедри фізичної реабілітації здоров'я людини та фізичного виховання, майстер спорту України Віктор Назарук посів друге місце в Міжнародному турнірі з плавання.

Іноземні студенти університету під час студентської спартакиади вибороли 3 місце серед державних вищих навчальних закладів III-IV рівня акредитації з футболу.

Асоціація студентів Індії виступила ініціатором проведення спортивного фестивалю дружби «Sport fest 2017», що покликаний сприяти зміцненню доброзичливих стосунків між українською молоддю та представниками інших країн світу, які приїхали на навчання до Тернополя.

Щомісячно відбуваються зустрічі ректора та адміністрації університету з членами студентського самоврядування, під час яких аналізуються та оцінюються ключові питання освітнього процесу та соціальних аспектів життя студентів.

Виховна робота у ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України» спрямована на відродження національної культури, формування у студентів національної свідомості, гідності, відповідальності, виховання поваги і любові до рідної землі, українських традицій, підняття престижу української мови, культури,

(Продовження на стор. 13)

ПІДСУМКИ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ ЗА 2016-2017 НАВЧАЛЬНИЙ РІК І ЗАВДАННЯ НА МАЙБУТНЄ

(Продовження. Поч на стор. 2-12)

відновлення і збереження історичної пам'яті, шанобливе ставлення до національних святинь, історії, популяризацію волонтерського руху, морального, екологічного, фізичного виховання, здорового способу життя.

ФІНАНСОВО- ЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Фінансування діяльності університету, як закладу державної власності, здійснювалося за загальним (кошти державного бюджету) та спеціальним (кошти від надання платних послуг) фондами. Університет проводить свою діяльність на підставі кошторису доходів і видатків, який затверджує Міністерство охорони здоров'я України.

2016-2017 навчального року фінансування з державного бюджету складало 32 млн. 943 тис. 940 грн. у тому числі за бюджетними програмами:

– 2301020 «Наука» 183 тис. 240 грн.,
– 2301070 «Освіта» 32 млн. 760 тис. 700 грн.

2016-2017 навчального року фінансування загального фонду проведено відповідно до затвердженої програми, всі отримані кошти використано в межах кошторисних призначень.

Фінансувались із загального фонду, як і попередні роками, лише соціально захищені статті, а саме:

– оплата праці – в сумі 21 млн. 743 тис. 400 грн. Виділеної МОЗ України суми на оплату праці було недостатньо, щоб здійснити виплату матеріальної допомоги на оздоровлення в повному розмірі за рахунок коштів загального фонду, тому частину цих виплат було проведено за рахунок коштів спеціального фонду;

– харчування студентів з числа сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, – 564 тис. 400 грн. проводилося згідно із затвердженими обласним управлінням освіти нормами. В Тернопільській області ця сума складала 70 грн. на добу на одну особу;

– витрати на соціальне забезпечення – 10 млн. 448 тис. 200 грн. Із вказаної суми виплата стипендії складала 10 млн. 42 тис. 900 грн.;

– виплата допомоги студентам-сиротам – 159 тис. 240 грн., у т. ч. на придбання навчальної літератури – 49 тис. 500 грн., допомога на придбання предметів гардеробу та текстильної білизни – 6 тис. 600 грн., допомога випускникам-сиротам – 28 тис. 140 грн. У грудні за рахунок коштів спеціального фонду виплачено одноразову допомогу всім студентам-сиротам у розмірі 3 тис. грн. кожному, на що виділено 75 тис. грн.

Кошторисом на виплату адресної допомоги випускникам державної форми навчання, які працюють за скеруванням у сільській місцевості чи на посадах дільничних терапевтів, педіатрів або сімейних лікарів, передбачено 311 тис. 750 грн., які було виплачено за зверненням (7250 грн. кожному з 43 випускників).

На придбання товарно-матеріальних цінностей, оплату послуг чи капітальні видатки з бюджету коштів не виділяли. Всі витрати, необхідні для забезпечення роботи підрозділів університету, здійснювали за рахунок коштів спеціального фонду.

Використання коштів спеціального фонду проводилося в межах фактичних надходжень і відповідно до затверджених кошторисних призначень. 75,5 % коштів спеціального фонду використано на оплату праці, 9 % – на придбання товарно-матеріальних цінностей та оплату послуг, 4,7% – на оплату комунальних послуг та енергоносіїв. 12,8 % коштів спеціального фонду використано на проведення капітальних ремонтів та закупівлю обладнання.

Надходження коштів до спеціального фон-

ду університету 2016-2017 року склали 221 млн. 567 тис. 730 грн., у тому числі:

1. Плата за освітні послуги – 208 млн. 877 тис. 680 грн.

2. Надходження від господарської та виробничої діяльності – 12 млн. 608 тис. 400 грн.

3. Доходи від здавання в оренду нежитлових приміщень – 45 тис. 660 грн.

4. Від реалізації майна – 35 тис. 990 грн.

Найбільшу питому вагу в доходах складає плата за освітні послуги, що надають вищі навчальні заклади, – 94,3 %.

У кошторисі витрат університету питома вага загального фонду становить 18,83 %, спеціальний фонд – 81,17 %.

Протягом звітного періоду видатки на утримання університету та придбання товарно-матеріальних цінностей здійснювалися з дотриманням Постанови Кабінету Міністрів України № 65 від 1 березня 2014 року «Про економію державних коштів та недопущення втрат бюджету» та Постанови Кабінету Міністрів України № 710 від 11 жовтня 2016 року «Про ефективне використання державних коштів».

Придбано обладнання і предметів довгострокового користування для забезпечення навчального процесу, а саме:

– комп'ютерів та оргтехніки 334 одиниці на суму 3 млн. 884 тис. 600 грн.;

– лабораторного та медичного обладнання 136 одиниць на суму 4 млн. 853 тис. 300 грн.;

– спортивного обладнання 4 одиниці на суму 116,9 тис. грн.;

– підручників для бібліотеки 788 одиниць на суму 1 млн. 956 тис. 400 грн.

З 1 серпня 2016 року університет використовує систему закупівель «Prozorro». Через електронний майданчик «Prozorro» було проведено допорогові закупівлі, в результаті чого отримано економію в сумі 270,7 тис. грн. Крім того економія з використанням тендерних процедур становила 718,4 тис. грн.

Виконання доходної частини кошторису за спеціальним фондом у повному обсязі і з дотриманням відповідних термінів дає можливість забезпечити своєчасну виплату заробітної платні, проводити розрахунки з бюджетом, оплачувати рахунки за послуги та отримані товарно-матеріальні цінності.

Для забезпечення належних умов навчання та проживання студентів, стійкого фінансового стану університету проводиться робота з вивчення та освоєння можливих додаткових джерел надходження коштів у межах чинних нормативних документів, здійснюється аналіз використання коштів з метою їх економного та раціонального використання, формуються перспективні та річні кошториси витрат та плани використання коштів загального та спеціального фондів.

АДМІНІСТРАТИВНО- ГОСПОДАРЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

За звітний період діяльність адміністративно-господарського підрозділу спрямовували на виконання програми розвитку згідно з концепцією університету в руслі забезпечення умов для успішної організації навчального, наукового та лікувального процесів, створення належних умов для роботи викладачів, повноцінного навчання, комфортного проживання та відпочинку студентів у гуртожитках.

Підрозділи адміністративно-господарської частини ефективно контролювали експлуатацію будівель, споруд і приміщень навчальних баз, проведення поточних і капітальних ремонтів, охорону майна університету. Проведено всі необхідні заходи, що згідно з відповідним наказом МОЗ України регламентують підготовку ДВНЗ до роботи в осінньо-зимовий період.

У рамках програми енергозбереження власними силами університету проведено ремонт усіх теплових вузлів, що дало можливість зекономити майже 60 тис. грн. Шляхом регулювання подачі тепла на теплових вузлах у будівлях університету за опалювальний період загалом зменшено споживання теплової енергії на 10-15% без порушень гігієнічних теплових норм. На виконання програми енергозбереження проводиться утеплення фасаду гуртожитку №3, проведено заміну дерев'яних віконних конструкцій на енергозберігаючі склопакети у навчальних корпусах № 2, 8, видавництва «Укрмедкнига» та гуртожитку № 2. Заходи з енергозбереження дали змогу зекономити майже 23 % коштів, витрачених на опалення порівняно з попереднім опалювальним періодом.

За звітний період проведено: поточний ремонт внутрішніх систем опалення та водопостачання, часткову промивку систем опалення у гуртожитках та навчальних корпусах, капітальний ремонт паливних котлів «Горинь-100кВт», які опалюють комплекс будівель навчального корпусу №8, заміну вхідних засувок теплотрас навчальних корпусів № 1, 2, 6, 7, 8 та гуртожитків № 2, 3, ремонт вводу тепломережі морфологічного корпусу, заміну частини магістральної теплотраси та водогону на металопластик у котельні віварію, технічний ремонт і запуск резервної допоміжної свердловини на НОК «Червона калина».

Замінено радіатори опалення у навчальних корпусах стоматологічного факультету № 6, 10.

У навчальному корпусі № 1 проведено ремонт тильної сторони цоколю фасаду та благоустрій території внутрішнього двору, капітально відремонтовано туалети на 1 і 2 поверхах, приміщення ректорату, медичного та іноземного деканатів, приймальної комісії. На 4 поверсі адмінкорпусу облаштовано приміщення залу засідань спеціалізованих вечірних рад університету. Проведено ремонт кафе «Ескулап» і сходової клітки. Встановлено охолодження в системі вентиляції в актовій залі.

Нові меблі отримали відремонтовані деканати, науковий відділ, навчальний відділ, відділ кадрів, деканат факультету іноземних студентів, канцелярія, бухгалтерія, студрада, планово-економічний відділ.

У цокольних приміщеннях повністю завершено ремонтні роботи наукової лабораторії, яку укомплектовано спеціальними меблями.

У навчальному корпусі № 2, ННІ морфології за адресою вулиця Руська, 12 у цокольному поверсі проведено поточний ремонт протирадіаційного укриття, підсилено несучі конструкції перекриття підвалу і цокольного поверху та сходової клітки, замінено запірну арматуру системи тепловодопостачання, облаштовано декоративну підсвітку пам'ятника І. Я. Горбачевському, влаштовано зовнішнє освітлення території перед будівлею, змонтовано припливно витяжну вентиляцію на кафедрі медичної інформатики, підвальних приміщеннях, відремонтовано підвальні приміщення для зберігання фонду бібліотечної літератури книгосховищ, виготовлено металічні стелажі для літератури книгосховищ, розширено гардероб для студентів. У корпусі замінено всі вікна на енергозберігаючі. Проведено поточні ремонти на кафедрах анатомії людини та патологічної анатомії із секційним курсом та судовою медициною. Завершено роботи з благоустрою внутрішньо-дворової території та ремонту огорожі.

У навчальному корпусі № 3 фармацевтичного факультету проведено ремонт фасаду та завершено благоустрій внутрішньодворової території.

У навчальному корпусі № 4 університетської бібліотеки завершено капітальний ремонт приміщень фонду зберігання літератури,

влаштовано незалежну теплову камеру для ліквідації аварійної ситуації вводу теплоносія теплотраси у цокольне приміщення корпусу, встановлено систему охолодження вентиляції читальної зали.

У навчальному корпусі № 6 за адресою вул. Чехова, 3 капітально відремонтовано систему опалення, санвузли, відремонтовано навчальні кімнати для кафедри патологічної фізіології та симуляційного центру, функціональної та лабораторної діагностики, деканату стоматологічного факультету. Нового сучасного вигляду набула лекційна аудиторія № 9, яку повністю модернізовано. Облаштовано фантомні класи для кафедр стоматології, завершено облаштування теплопопереходу між навчальними корпусами № 6 і № 10 на вулиці Чехова, 3 і 7.

Завершено капітальні роботи з облаштування стоматологічного відділу університетської клініки.

У навчальному корпусі № 7 проведено ремонт спортивної зали з модернізацією освітлення, приміщень кафедри фізичної реабілітації, здоров'я людини та фізичного виховання. У корпусі модернізовано систему опалення, проведено часткове огородження прилеглої території. Проведено тендерні процедури на капітальний ремонт фасаду та благоустрій прилеглої території.

У навчальному корпусі №11 за адресою вул. Дорошенка, 7 проведено благоустрій прилеглої території, поточні ремонти на більшості кафедр.

Умебльовано кафедри дитячих хвороб з дитячою хірургією, онкології, променевої діагностики і терапії та радіаційної медицини, медичної реабілітації, пропедевтики внутрішньої медицини та фтизіатрії, педіатрії ННІ ПО.

Усі клінічні та теоретичні кафедри повністю забезпечені згідно з поданими заявками учнівськими кріслами.

У гуртожитку № 1 проведено ремонт центральних вузлів водо- і тепловодопостачання. У місцях загального користування гуртожитку замінено світильники, сантехнічне обладнання, оновлено постільний інвентар, ведуться роботи з ремонту майбутнього тренажерного залу для студентів.

Земельна ділянка навколо гуртожитків збільшилася на 0,0964 га, отримано відповідні документи, які підтверджують право власності університету на цю нову земельну ділянку. Задля безпеки студентів проведено огороження всієї території кампусу.

У гуртожитку № 2 проведено повну заміну старих дерев'яних віконних конструкцій на енергозберігаючі склопакети, повністю замінено газові плити, відремонтовано 48 душових кабін, проведено поточний ремонт місць загального користування, частково оновлено сантехніку, у місцях загального користування гуртожитку замінено світильники, оновлено постільний інвентар, завершено роботи з облаштування студентського клубу.

У НОК «Червона калина» проведено капітальний ремонт фасаду конгрес-центру, трансформаторної підстанції, поточний ремонт у готелі, профілакторії, будиночках, військовому містечку, фасадів і дахів виробничих приміщень, фасадів будиночків, басейну, тенісних кортів (великого і малого), частково пофарбовано огорожі вздовж території, замінено дерев'яні віконно-балконні конструкції конгрес-центру на енергозберігаючі склопакети.

За звітний період проведено відновлення робіт у приміщеннях університетської клініки за адресою вул. Пирогова, 16-А.

Проведено поточні ремонти у навчально-практичних центрах первинної медико-санітарної допомоги.

Таким чином, університет виконав поставлені перед ним завдання та готовий до початку 2017-2018 навчального року.

ПРОЕКТ РІШЕННЯ КОНФЕРЕНЦІЇ ТРУДОВОГО КОЛЕКТИВУ

1. Затвердити звіт ректора університету про роботу 2016-2017 навчального року та перспективний план розвитку колективу на 2017-2018 навчальний рік. Схвалити роботу ректора за звітний період.

2. Для виконання основних положень Закону України «Про вищу освіту» продовжувати вдосконалення організації освітнього процесу та забезпечення належної якості теоретичної та практичної підготовки фахівців з вищою освітою.

Відповідальні: проректор з науково-педагогічної роботи.

Термін виконання: протягом навчального року.

3. Ліцензувати освітню діяльність за освітньо-професійною програмою бакалавра та магістра спеціальності «Громадське здоров'я» галузі знань «Охорона здоров'я».

Відповідальні: проректор з науково-педагогічної роботи.

Термін виконання: протягом навчального року.

4. Кафедрам університету провести оновлення матеріалів підготовки до практичних занять з дисциплін даними клінічних протоколів і стандартів діагностики та лікування.

Відповідальні: завідувачі клінічних кафедр.

Термін виконання: до 1.09.2017 р.

5. Підвищити ефективність системи контролю якості підготовки та діагностики знань студентів, підвищити ефективність поточного контролю навчальних досягнень студентів шляхом оновлення кафедрними критеріями оцінювання студентів під час практичних і семінарських занять з врахуванням усіх видів робіт студентів, глибини знань матеріалу та володіння необхідними видами компетенцій.

Відповідальні: завідувачі кафедр.

Термін виконання: до 1.10.2017 р.

6. Доукомплектувати кафедри необхідною навчальною апаратурою та обладнанням, наочностями, закуповувати згідно з поданими кафедрами заявками витратні матеріали.

Відповідальні: проректор з науково-педагогічної роботи.

Термін виконання: протягом навчального року.

7. Встановити на клінічних кафедрах обов'язковою складовою практичної частини заняття клінічний розбір тематичного хворого. У випадку відсутності тематичних хворих на час проведення заняття практикувати застосування стандартизованих пацієнтів.

Відповідальні: проректор з науково-педагогічної роботи, завідувачі кафедр.

Термін виконання: протягом навчального року.

8. Розширити можливості індивідуалізованого навчання на кафедрах для студентів які є учасниками програм «Студентська наука та профорієнтаційне навчання», «Студент – майбутній фахівець високого рівня кваліфікації», залучати таких студентів до предметних олімпіад. Встановити, що з дисциплін, з яких проводяться всеукраїнські студентські предметні олімпіади, кафедри, за рахунок індивідуалізованого навчання, готують не менше трьох студентів.

Відповідальні: проректор з науково-педагогічної роботи, завідувачі кафедр.

Термін виконання: протягом навчального року.

9. З метою удосконалення об'єктивного структурованого клінічного іспиту, розробити та запровадити систему дистанційного контролю викладачами за проходженням студентами всіх станцій практичних навичок і контролю за діями студентів і можливостей оцінки виконання роботи.

Відповідальні: проректор з науково-педагогічної роботи, проректор з наукової роботи, директор НПЦ симуляційного навчання.

Термін виконання: до 1.04.2018 року.

10. Запровадити для контролю практичних навичок студентів, під час складання об'єктивного структурованого клінічного іспиту, використання стандартизованих пацієнтів.

Відповідальні: проректор з науково-педагогічної роботи, декан медичного факультету, декан стоматологічного факультету.

Термін виконання: до 1.04.2018 року.

11. Запровадити об'єктивний структурований клінічний іспит для лікарів-інтернів, які навчаються за спеціальностями «Лікувальна справа», «Стоматологія».

Відповідальні: директор ННІ ПО.

Термін виконання: до 1.05.2018 року.

12. Розробити для підготовки лікарів за спеціальністю «Медицина» наскрізну навчальну програму «Симуляційна медицина».

Відповідальні: навчальний відділ, директор НПЦ симуляційного навчання, декан медичного факультету.

Термін виконання: до 1.05.2018 року.

13. Розробити та ввести в дію для кожної практичної навички, яка відпрацьовується на манекенах і симуляторах Центру симуляційного навчання, алгоритми моделювання та імітації клінічних процесів і критерії оцінки їх виконання студентами.

Відповідальні: завідувачі кафедр.

Термін виконання: протягом навчального року.

14. Запровадити електронний журнал успішності студентів.

Відповідальні: проректор з науково-педагогічної роботи, проректор з наукової роботи.

Термін виконання: протягом навчального року.

15. З метою розвитку індивідуальних здібностей студентів запровадити під час вивчення дисциплін професійної підготовки обов'язковою складовою індивідуальну роботу студента; перелік видів індивідуальної роботи затвердити на циклових методичних комісіях та внести до робочого навчального плану.

Відповідальні: декани факультетів, завідувачі кафедр.

Термін виконання: до 1.11.2017 року.

16. Для забезпечення безперервного професійного розвитку лікарів і провізорів кафедрам навчально-наукового інституту ПО запровадити дистанційні курси тематичного удосконалення, які повинні включати електронну реєстрацію слухачів, самостійну роботу з матеріалами, представленими в СДО на платформі Moodle, дистанційний контроль результатів навчання.

Відповідальні: проректор з науково-педагогічної та лікувальної роботи, завідувачі клінічних кафедр.

Термін виконання: протягом навчального року.

17. Провести розширення післядипломної підготовки фахівців з вищою освітою шляхом започаткування провадження освітньої діяльності з підготовки в інтернаті за спеціальностями «Психіатрія», «Інфекційні хвороби».

Відповідальні: проректор з науково-педагогічної роботи, директор ННІ ПО.

Термін виконання: протягом навчального року.

18. Для покращення англійської мовної підготовки кафедр університету забезпечити читання лекцій викладачами, які мають міжнародні сертифікати володіння англійською мовою не нижче B2.

Відповідальні: проректор з науково-педагогічної роботи, завідувачі кафедр.

Термін виконання: протягом навчального року.

19. Сприяти набуттю студентами всіх спеціальностей комунікативної компетентності англійською мовою на необхідному рівні, запровадити додаткові факультативні заняття з вивчення англійської мови.

Відповідальні: проректор з науково-педагогічної роботи.

Термін виконання: протягом навчального року.

20. Здійснювати моніторинг якості навчання шляхом проведення соціологічного опитування студентів, випускників, лікарів-інтернів, лікарів-курсантів; за результатами проведених досліджень вносити зміни до освітніх програм і навчальних планів.

Відповідальні: проректор з науково-педагогічної роботи, відділ внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

Термін виконання: протягом навчального року.

21. Провести внутрішній моніторинг виконання підрозділами стандарту освітньої діяльності відповідно до наданого університету сертифікату міжнародного стандарту ISO 9001:2015.

Відповідальні: відділ внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

Термін виконання: до 1.12.2017 року.

22. Розширити бази проходження виробничої практики для студентів медичного, стоматологічного та фармацевтичного факультетів. Відділу практики проводити трансфер кредитів проходження практики в інших країнах.

Відповідальні: проректор з науково-педагогічної роботи, проректор з науково-педагогічної та лікувальної роботи, керівник відділу практики.

Термін виконання: протягом навчального року.

23. Проводити систематичну підготовку студентів до складання ліцензійних інтегрованих іспитів «Крок», організувати проведення тренінгів з тестових завдань на кафедрах університету, збільшити кількість ректорських контрольних робіт. Деканам факультетів, директору ННІ ПО розробити заходи щодо покращення підготовки студентів (лікарів-інтернів) до ліцензійних іспитів «Крок» і контролювати їх виконання.

Відповідальні: декани факультетів, директор ННІ ПО, завідувачі кафедр.

Термін виконання: протягом навчального року.

24. У зв'язку з запровадженням 2018 року, при складанні ліцензійних інтегро-

ваних іспитів «Крок-1. Загальна лікарська підготовка», «Крок-1. Стоматологія» та «Крок-1. Фармація», субтесту з відповідних завдань англійською мовою (або іншою, яку вивчав студент у вищому навчальному закладі) з кожної дисципліни, що входить до змісту цього іспиту, деканам факультетів і завідувачам кафедр забезпечити підготовку студентів до складання іспиту згідно з англійською тестовою базою.

Відповідальні: декани факультетів, завідувачі кафедр.

Термін виконання: протягом навчального року.

25. Для покращення підготовки фахівців первинної ланки медичної допомоги впровадити в освітній процес програми спеціалізації, передатестаційних циклів, курсів тематичного удосконалення та стажування Міжнародну класифікацію первинної медичної допомоги другого переліку.

Відповідальні: директор ННІ ПО, завідувачі кафедр ННІ ПО.

Термін виконання: до 5.09.2017 року.

26. Кафедрам університету підвищити видавничу діяльність шляхом написання підручників і навчальних посібників, участі в авторських колективах з написання національних підручників.

Відповідальні: декани факультетів, завідувачі кафедр.

Термін виконання: протягом року.

27. Декану факультету іноземних студентів, завідувачам кафедр забезпечити підготовку протягом 2017-2018 навчального року підручників і навчальних посібників англійською мовою з дисциплін, які не мають бібліотечного забезпечення.

Відповідальні: декан факультету іноземних студентів, завідувачі кафедр.

Термін виконання: протягом року.

28. Навчальному відділу забезпечити контроль за дотриманням науково-педагогічними та педагогічними працівниками університету графіку проходження курсів підвищення кваліфікації з актуальних питань педагогіки та професійної підготовки.

Відповідальні: начальник навчального відділу.

Термін виконання: протягом 2017-2018 навчального року.

29. З метою збільшення набору іноземних студентів укласти нові контракти з фірмами, що рекрутують студентів, запросити представників посольств іноземних країн для ознайомлення з умовами навчання та проживання в університеті іноземних студентів, залучити випускників-іноземців для рекламування університету після їх повернення на батьківщину.

Відповідальні: декан факультету іноземних студентів.

Термін виконання: протягом навчального року.

30. При здійсненні наукової діяльності науковими та науково-педагогічними працівниками університету керуватися законодавчими й нормативними актами України: Законом України «Про наукову та науково-технічну діяльність», Наказом МОЗ України «Про заходи щодо удосконалення науково-дослідницької та інноваційної діяльності».

Відповідальні: проректори з наукової й науково-педагогічної та лікувальної роботи, директори ННІ, завідувачі наукових лабораторій.

Термін виконання: протягом року.

31. На базі університету створити науковий парк «БіоМед» для виконання наукових проектів і залучення для них інвестицій.

Відповідальні: проректори з наукової й науково-педагогічної та лікувальної роботи, директори ННІ, завідувачі наукових лабораторій.

Термін виконання: протягом року.

32. На базі університету створити науковий парк «БіоМед» для виконання наукових проектів і залучення для них інвестицій.

(Продовження на стор. 15)

ПРОЕКТ РІШЕННЯ КОНФЕРЕНЦІЇ ТРУДОВОГО КОЛЕКТИВУ

(Закінчення. Поч на стор. 14)

Відповідальні: проректор з наукової роботи, керівник наукового відділу.
Термін виконання: протягом року.

32. З метою координації роботи науковців університету, які досліджують проблему Лайм-бореліозу та інших інфекцій, що передаються через укуси кліщів, створити на базі університету Центр з дослідження Лайм-бореліозу, підготувати Положення та концепцію діяльності Центру.

Відповідальні: проректор з наукової роботи, академік НАМН України М.А. Андрейчин.

Термін виконання: до 1 жовтня 2017 року.

33. Увести в дію лабораторію клініко-експериментальних досліджень, провести оцінювання її технічної компетенції при виконанні вимірювань (досліджень) у сфері законодавчо регульованої метрології.

Відповідальні: проректор з наукової роботи, метрологічна служба.

Термін виконання: протягом року.

34. У складі морфологічної лабораторії організувати відділ з проведення імуногістохімічних досліджень, оснастивши його необхідними приладами та апаратами. Забезпечити підготовку кваліфікованих фахівців для роботи у цьому відділі.

Відповідальні: проректор з наукової роботи, директор ННІ морфології, завідувачі кафедр ННІ морфології.

Термін виконання: протягом року.

35. Зорганізувати науково-дослідну лабораторію фармацевтичного факультету та оснастити її необхідними реактивами, приладами й апаратами.

Відповідальні: проректор з наукової роботи, завідувачі кафедр фармацевтичного факультету.

Термін виконання: протягом року.

36. Провести аудит технічної компетентності наукових лабораторій університету на предмет їх відповідності вимогам СОУ 74.9-02010830-001:2016 «Порядок оцінювання вимірювальних можливостей та встановлення технічної компетентності лабораторій при проведенні вимірювань (досліджень) у сфері законодавчо регульованої метрології»

Відповідальні: проректор з наукової роботи, керівники лабораторій, метрологічна служба.

Термін виконання: IV квартал 2017 року.

37. Зобов'язати наукові колективи кафедр і наукових лабораторій брати участь у конкурсах щодо виконання державних і міжнародних наукових програм для отримання грантів, що забезпечуються цільовим фінансуванням.

Відповідальні: проректор з наукової роботи, директори ННІ, завідувачі кафедр, завідувачі наукових лабораторій.

Термін виконання: протягом року.

38. Науковцям і науковим колективам, які подають запити для участі в конкурсі наукових проектів, що мають держбюджетне фінансування, забезпечити їх належну підготовку з обґрунтуванням актуальності, наукової новизни та очікуваної практичної цінності проекту, а також відповідними експертними висновками структурних підрозділів МОЗ України, проблемних комісій МОЗ та НАМН України та головних позаштатних спеціалістів МОЗ України.

Відповідальні: проректор з наукової

роботи, керівники НДР, завідувачі наукових лабораторій.

Термін виконання: протягом року.

39. Забезпечити формування міжнародних дослідницьких колективів, проведення стажування в закордонних наукових центрах з метою підготовки спільних публікацій результатів наукових досліджень у провідних закордонних журналах.

Відповідальні: проректор з наукової роботи, директори ННІ, завідувачі кафедр, завідувачі наукових лабораторій.

Термін виконання: протягом року.

40. При підписанні контрактів з обранними на вакантні посади професорами та доцентами кафедр університету внести у контракт пункт щодо зобов'язання публікувати за результатами власних наукових досліджень щонайменше одну статтю протягом року у вітчизняних та іноземних часописах, що цитують наукометричні бази Scopus чи Web of Science для професорів і 2 статті протягом терміну дії контракту – для доцентів.

Відповідальні: проректор з наукової роботи, відділ кадрів.

Термін виконання: протягом року.

41. Матеріально стимулювати науковців університету та наукові колективи, які мають високі показники індексу Гірша (h-індекс), забезпечують високий рівень наукових досліджень і конкурентоспроможних розробок фундаментального та прикладного характеру.

Відповідальні: проректор з наукової роботи

Термін виконання: протягом року.

42. Науковому відділу здійснювати контроль ефективності винахідницької роботи науковців університету. Звертати увагу винахідників на пріоритетність розробок інноваційних проектів і необхідність першочергового патентування речовин і моделей (зразків продукції та апаратури). При підписанні контрактів з викладачами рекомендувати у розділі «Наукова робота» планувати отримання патентів, підготовку інформаційних листів та методичних рекомендацій з грифом МОЗ України.

Відповідальні: проректор з наукової роботи, керівник патентно-інформаційного відділу.

Термін виконання: протягом року.

43. Забезпечити постійне оприлюднення результатів науково-дослідної роботи та науково-технологічних розробок викладачів у засобах масової інформації, конференціях, симпозіумах, семінарах регіонального, загальнодержавного та міжнародного рівнів.

Відповідальні: керівники НДР, завідувачі кафедр.

Термін виконання: протягом року.

44. З метою забезпечення повного циклу підготовки за спеціальністю 223 «Медсестринство» ліцензувати відповідну спеціальність у МОН України.

Відповідальні: проректор з наукової роботи, завідувач сектору аспірантури та кліноординатури, директор ННІ медсестринства.

Термін виконання: до 1.01.2018 р.

45. При плануванні обсягів державного замовлення на підготовку фахівців в аспірантурі й клінічній ординатурі на 2018 рік виходити з потреб кафедр університету в науково-педагогічних кадрах. Активніше залучати науковців в аспірантуру й клінічну ординатуру на контрактну

форму навчання за спеціальностями, ліцензованими Міністерством освіти і науки України.

Відповідальні: проректор з наукової роботи, завідувач сектору аспірантури та кліноординатури, завідувачі кафедр.

Термін виконання: до 1.11.2017 р.

46. З метою полегшення доступу абонентів до бібліотечного фонду завершити внесення літератури до автоматизованої бібліотечно-інформаційної системи ІРБІС. Продовжувати роботу з комплектування бібліотечного фонду літературою з врахуванням «Переліку національних підручників», затвердженого наказом МОЗ України № 502 від 22.06.2011 р., відповідно до нормативних вимог щодо забезпечення навчального процесу, а також наукових напрямків університету.

Відповідальні: директор бібліотеки, завідувачі кафедр.

Термін виконання: протягом року.

47. Забезпечити активну участь студентів у програмах «Студентська наука та профорієнтаційне навчання» й «Студент – майбутній фахівець високого рівня майстерності», у роботі студентського наукового товариства університету та щорічного Міжнародного медичного конгресу студентів і молодих вчених.

Відповідальні: проректор з наукової роботи, голова ради СНТ.

Термін виконання: протягом року

48. З метою збільшення академічної мобільності студентів і викладачів університету розширити коло університетів-партнерів з провідними науковими та освітніми закладами інших країн. Ширше залучати викладачів університету до читання лекцій та стажувань у закордонних навчальних закладах. Розробити заходи стимулюючого характеру щодо участі студентів у міжнародних студентських наукових конференціях.

Відповідальні: відділ міжнародних зв'язків, декани факультетів, завідувачі кафедр.

Термін виконання: протягом навчального року.

49. Збільшити участь студентів і викладачів у програмах міжнародного обміну ERASMUS, ERASMUS +.

Відповідальні: міжнародний відділ.

Термін виконання: протягом навчального року.

50. Збільшити участь науково-педагогічних працівників університету в міжнародних грантових конкурсах з актуальних проблем медичної науки та освіти.

Відповідальні: відділ міжнародних зв'язків, декани факультетів, завідувачі кафедр.

Термін виконання: протягом навчального року.

51. Провести реконструкцію та перепланування Центру з підготовки лікарів із малоінвазивних хірургічних технологій та забезпечити його сучасним навчальним обладнанням.

Відповідальні: проректор з науково-педагогічної та лікувальної роботи.

Термін виконання: до 1.04. 2018 року.

52. Провести облаштування у стоматологічному відділі університетської клініки фізіотерапевтичного кабінету.

Відповідальні: проректор з науково-педагогічної та лікувальної роботи.

Термін виконання: до 1.01. 2018 року.

53. Відкрити навчально-практичний

центр симуляційного навчання з екстреної медичної допомоги.

Відповідальні: проректор з науково-педагогічної та лікувальної роботи.

Термін виконання: до 01.05. 2018 року.

54. Лікувальному відділу проводити контроль за своєчасним проходженням атестації на лікарські категорії науково-педагогічних працівників клінічних кафедр.

Відповідальні: проректор з науково-педагогічної та лікувальної роботи, директор ННІ ПО, завідувачі клінічних кафедр.

Термін виконання: протягом навчального року.

55. Забезпечити організацію та проведення заходів, спрямованих на національно-патріотичне, інтелектуально-духовне, громадянсько-правове та морально-естетичне виховання студентів. Активізувати роботу щодо пропаганди здорового способу життя, волонтерської та добродійної діяльності серед студентів.

Відповідальні: помічник проректора з науково-педагогічної роботи та соціальних питань, завідувачі кафедр, куратори груп.

Термін виконання: протягом навчального року.

56. Зорганізувати широку профорієнтаційну роботу для виконання плану прийому на 2018-2019 н.р. Провести профорієнтаційну роботу в усіх медичних коледжах та училищах Тернопільської, Рівненської, Волинської, Хмельницької й Житомирської областей щодо вступу до університету.

Відповідальні: відповідальний секретар приймальної комісії, директори ННІ, завідувачі кафедр.

Термін виконання: до 1.07. 2018 року.

57. Забезпечити виконання капітальних ремонтно-будівельних робіт згідно із затвердженим титульним переліком на 2017 рік.

Відповідальні: проректор з науково-педагогічної роботи та соціальних питань.

Термін виконання: до 31.12.2017 року.

58. Розробити та ввести в дію заходи з підготовки корпусів і гуртожитків університету до опалювального сезону.

Відповідальні: проректор з науково-педагогічної роботи та соціальних питань.

Термін виконання: до 15.09.2017 року.

59. Завершити ремонтно-будівельні роботи будівлі університету за адресою вул. Глибока, 19А.

Відповідальні: проректор з науково-педагогічної роботи та соціальних питань.

Термін виконання: до 30.12.2017 року.

60. Завершити роботи з утеплення фасаду гуртожитку № 3 університету за адресою вул. Коцюбинського, 18-А.

Відповідальні: проректор з науково-педагогічної роботи та соціальних питань.

Термін виконання: до 1.12.2017 року.

61. Провести роботи з утеплення, опорядження фасаду, благоустрою території в навчальному корпусі № 7 за адресою вул. Коцюбинського, 3.

Відповідальні: проректор з науково-педагогічної роботи та соціальних питань.

Термін виконання: до 30.12.2017 року.

62. Провести ремонтні роботи та облаштування тренажерної зали для студентів у гуртожитку університету за адресою вул. Живова, 3.

Відповідальні: проректор з науково-педагогічної роботи та соціальних питань.

Термін виконання: до 1.12.2017 року.

63. Провести ремонтні роботи з благоустрою та облаштування спортивного майданчика на внутрішньодворовій території гуртожитків університету за адресою вул. Живова, 3 і 5.

Відповідальні: проректор з науково-педагогічної роботи та соціальних питань.

Термін виконання: до 1.11.2017 року.

